

Bæredygtig udvikling i landbruget – styrkelse af
landmandens overblik, indsigt og handlemulighed

Advisory board møde #3

Projektleder Ivan Damgaard

11. oktober 2023

*Projekt: Bæredygtig udvikling i landbruget – styrkelse af landmandens
overblik, indsigt og handlemulighed*

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Dagens program

- Kl. 9.30** **Velkomst og dagens program** *v/projektleder Ivan Damgaard*
- Kl. 9.45** **Projekt 7114 Bæredygtig udvikling i landbruget – status og fremdrift** *v/Ivan*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 10.15** **Præsentation af AP2 Ikke-Finansiell rapportering – fokus på gennemført workshop** *v/Søren Bisp*
Refleksion over observationer og kvalificering af analyse og kommunikation v/deltagerne
- Kl. 11.15** **Præsentation af AP8 Incitamentsmodeller for bæredygtig udvikling som motivation for landmanden** *v/Ditte Kjær*
Fokus på Incitamentsspektrum og SMV'er.
Kvalificering af analyse og hvordan det bedst muligt kan kommunikeres v/deltagerne
- Kl. 12.00** **Frokost**
- Kl. 13.00** **Præsentation af AP2 Ikke-Finansiell rapportering – fra ESG til ESRS** *v/Kenneth Kjeldgaard*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 13.45** **Præsentation af AP4 Finansiell ledelsesrapportering** *v/Ivan*
Fokus på interviews af finansielle aktører og strategiske nøgletal i den finansielle rapportering
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 14.30** **Kaffepause**
- Kl. 14.45** **Refleksion, inputs og kommentarer til den bæredygtige udvikling i landbruget** *v/bordet rundt*
- Kl. 15.30** **Opsamling**
- Kl. 15.45** **Tak for i dag og tusind tak for et flot stykke arbejde i projektets advisory board**

Status og fremdrift for projekt 7114

Bæredygtig udvikling i landbruget

- styrkelse af landmandens overblik, indsigt og handlemulighed
- Ivan

Projektets formål

1.

- at sikre landmændene er bedst muligt rustet til **at iværksætte tiltag, der understøtter den bæredygtige udvikling**

2.

- at sikre landmændene er bedst muligt rustet til **at iværksætte tiltag, der sikrer den fremtidige finansiering i erhvervet**

Projektets mål

1.

at **analysere og vurdere** EU's krav til bæredygtig finansiering og ledelsesrapportering

2.

at **synliggøre** hvordan landmændene med baggrund i analyser og vurderinger kan **iværksætte handlinger**, der understøtter den bæredygtige udvikling.

3.

at **sikre** landmændenes **datagrundlag** for vurdering af den bæredygtige udvikling er **valid og kvalitetssikret**

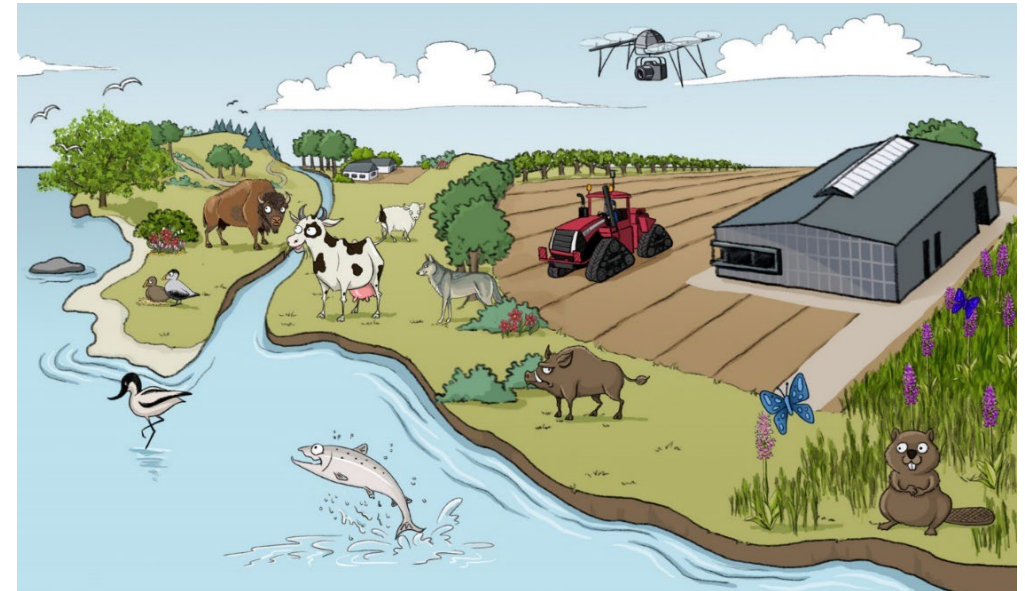
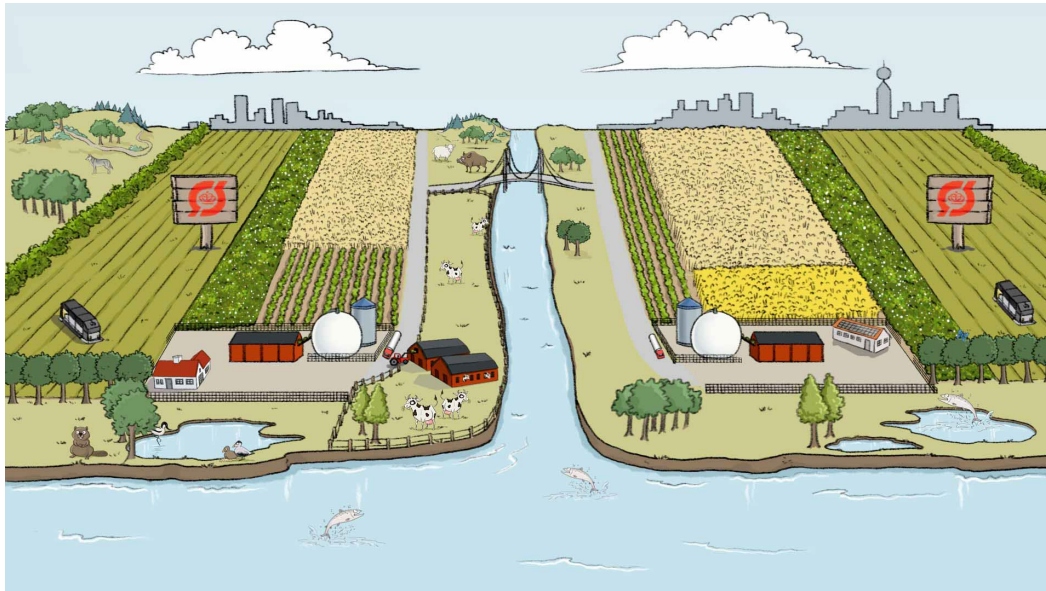
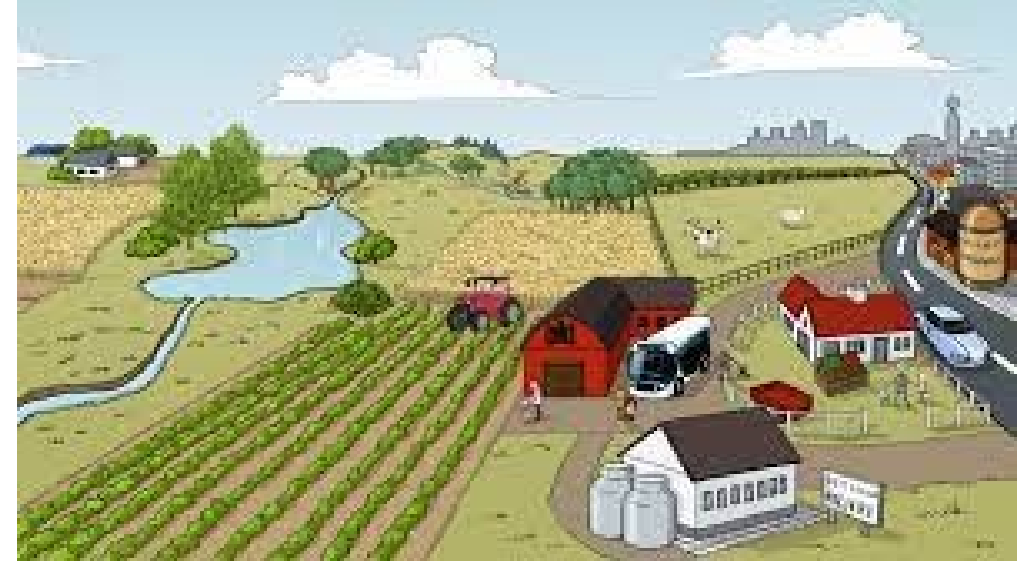
Projekt 7114 Arbejdspakker

Arbejds- pakke	Titel	Bemærkninger
AP 1	Vurdering, kvalificering og perspektivering af arbejdet med bæredygtighed	Projektets advisory board
AP 2	ESG Ledelsesrapportering - Ikke-finansiell rapportering	
AP 4	Finansiell rapportering	
AP 5	Økonomidatabase og bæredygtighed	
AP 7	Budgetkalkuler kan understøtte bæredygtige beslutninger	
AP 8	Incitamentsmodeller for bæredygtig udvikling som motivation for landmand	

På tværs af arbejdspakker
Status og fremdrift
Ivan

Fremtidens landbrug & Fremtidens ledelseskompetencer

- License to produce
- License to supply
- License to obtain sustainable financing

Governance

Governance

- dækker over det system af **strukturer** og **mekanismer**, der sikrer **rammer, retning og resultat**

I praksis er der tale om:

- Virksomhedens **bæredygtige økonomiske performance og resultat**
- virksomhedsstrategi, forretningsudvikling, plan for generationsskifte
- virksomhedsledelse, lederskab, eksekveringskraft, risikostyring, virksomhedskultur
- vurdering af dobbelt væsentlighed for og prioritering af E - ESG / bæredygtige tiltag i virksomheden
- politikker, procedurer og værktøjer for intern kontrol
- efterlevelse af regler, love og standarder (compliance) og rapportering.

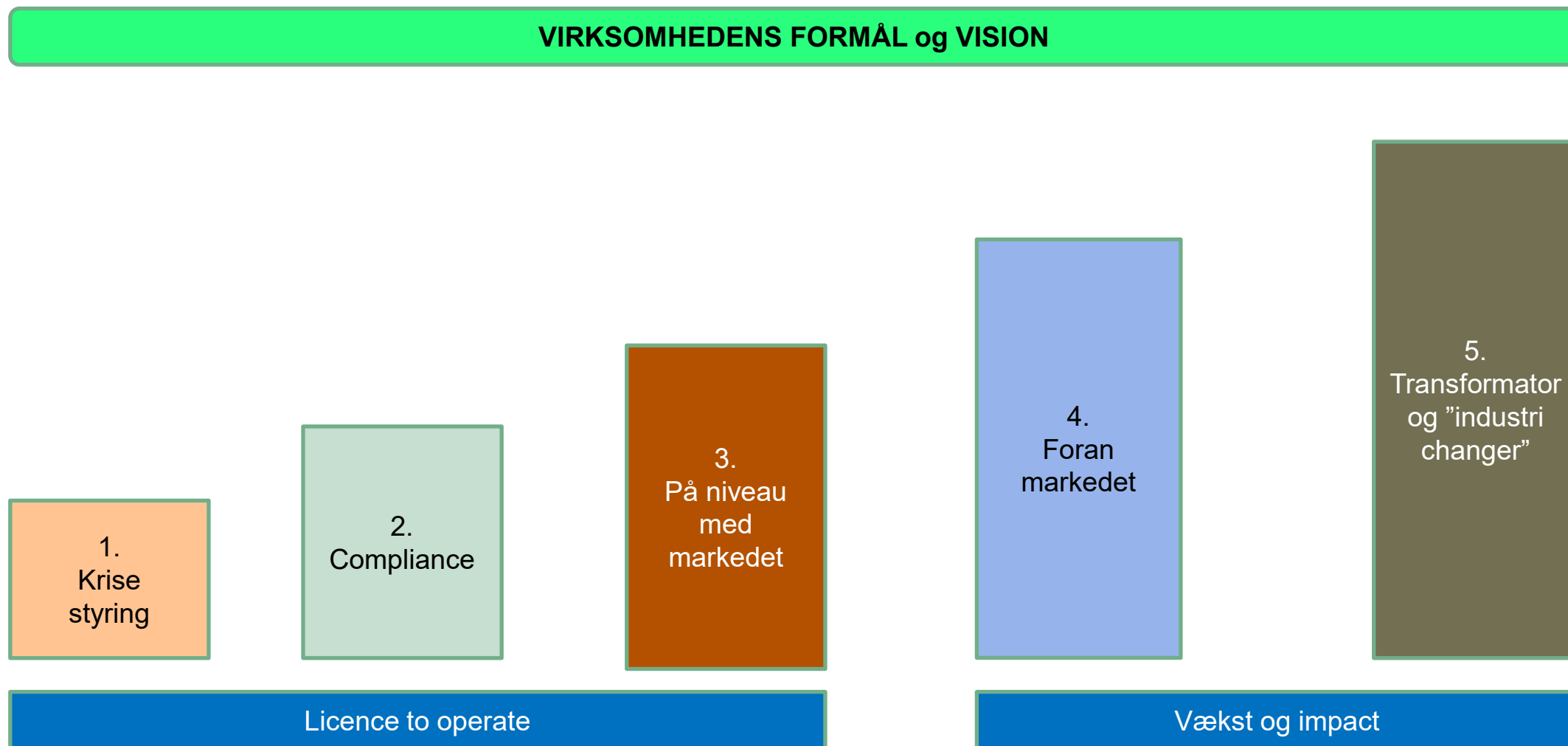
Værktøjerne får virksomheden fra lovgivning, rådgivere og kunder, samt fra egen forretningsmodel og kultur.

Governance

- hvad kalder virksomheden på?
- hvad kalder virksomhedens omverden på?

Governance – nedslag på ejer-/virksomhedsleders ambition

- det er på højeste trin virksomheden høster frugterne af det strategiske arbejde

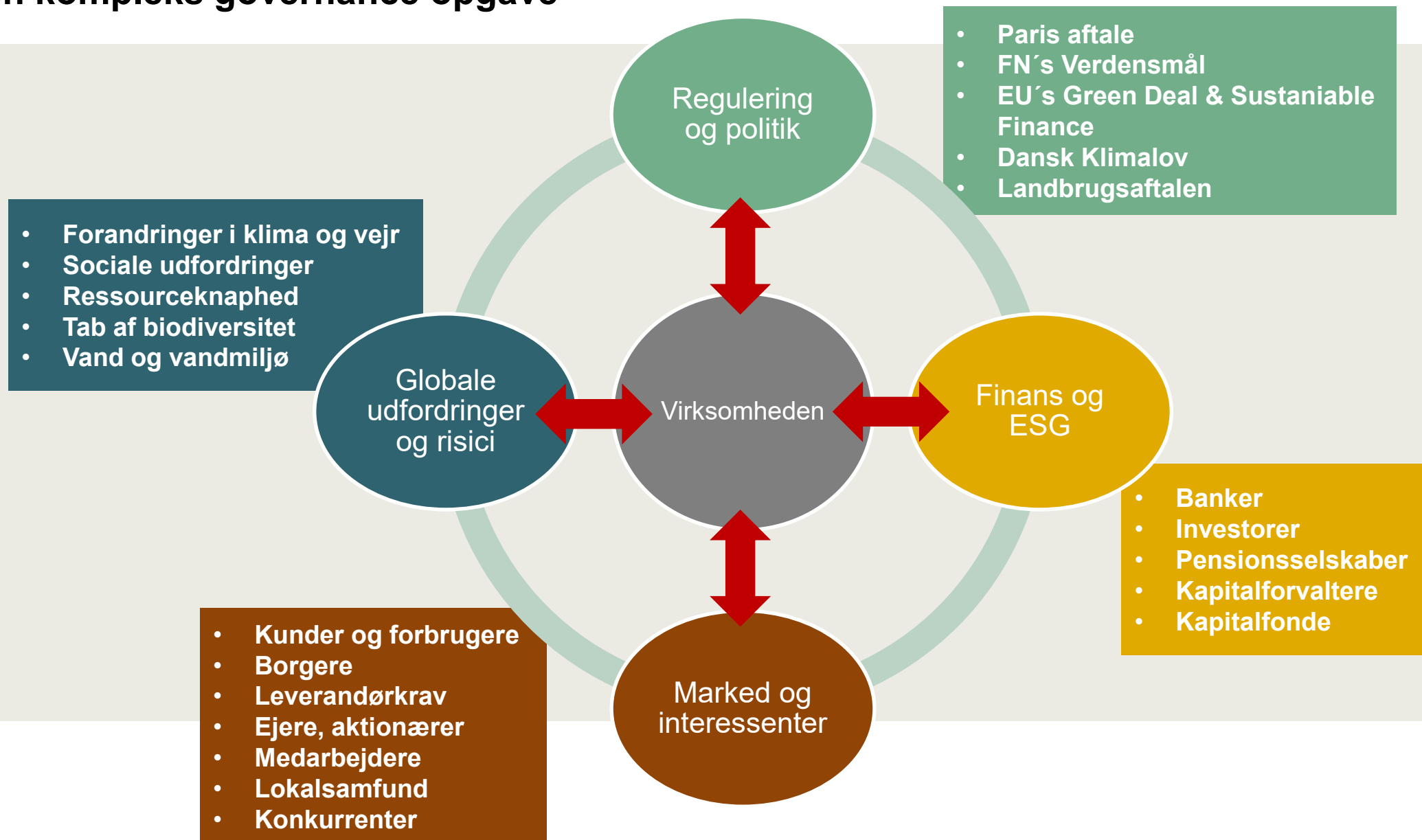

Anbefaling

- En specifik strategi for bæredygtighed?
- Forretningsstrategien er bæredygtig?

Virksomheden skal prioritere ESG indsatser ud fra mange krav

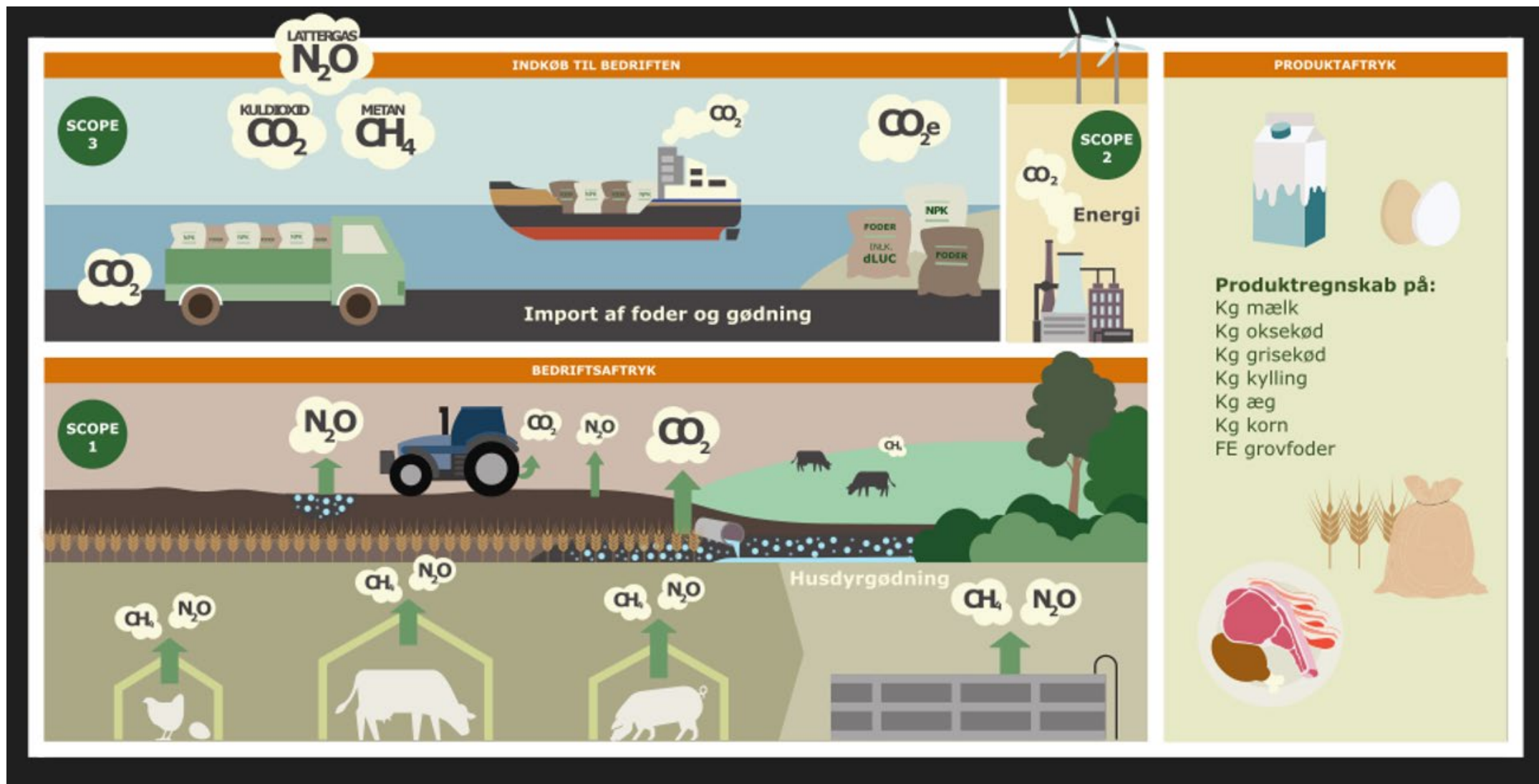
- en kompleks governance opgave

Governance - nedslag på bæredygtighedsrisici

- **Truslen for afvikling contra bæredygtig udvikling af landbrugsvirksomheden** ud fra en økonomisk betragtning i forhold til om der er et tilstrækkeligt økonomisk råderum til at investere i den bæredygtige udvikling.
- **Fysiske trusler som følge af klimaforandringer** f.eks. ekstreme vejrhændelser som kan påvirke produktion og produktionsapparat.
- **Regulatoriske trusler** i form af ikke at leve op til love og regler på et givet område enten pga. landbrugsvirksomhedens placering eller dens produktionsapparat.
- **Conduct trussel** der f.eks. omhandler mistillid fra investorer, kunder og forbrugere i forhold til de processer, produkter og ydelser landbrugsvirksomheden producerer.
- **Samfundstrusler** – virksomhedens risici for negativt samspil med det omgivende samfund, menneskerettigheder og miljø som følge af dens placering, produktion eller produktionsapparat.
- **Værdikædetrusler og det dobbelte væsentlighedsprincip**, dvs. landbrugerens forventninger til aftagerledet og landbrugsvirksomhedens opfyldelse af krav fra aftagerledet.

Governance - nedslag på scope 1, 2 og 3

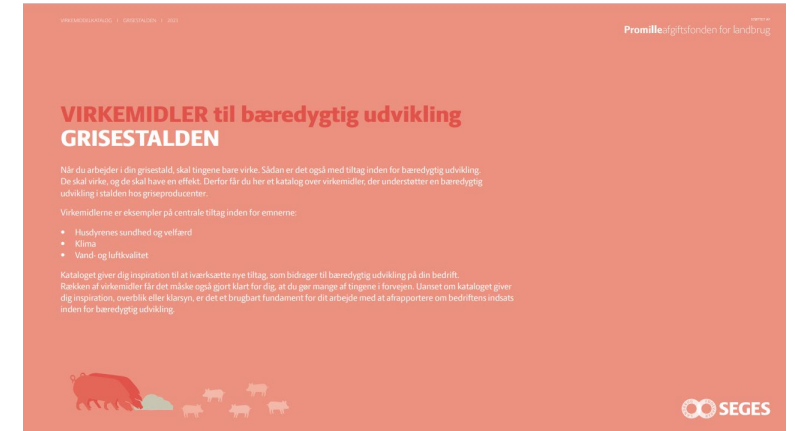

SEGES Innovation – Virkemiddelskatalog – følg links

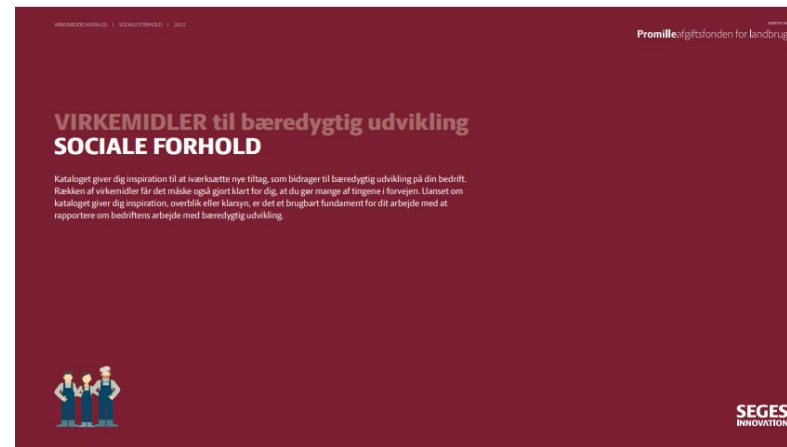
[esg_virkemiddelkatalog_ekonomi_virksomhedsledelse.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[esg_virkemiddelkatalog_grisestalden.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[esg_virkemiddelkatalog_sociale_forhold.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[esg_virkemiddelkatalog_marken.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

[esg_virkemiddelkatalog_kvagstalden.pdf \(landbrugsinfo.dk\)](#)

European Sustainability Reporting Standards

– det vi kender som ESRS'erne

Klasse C virksomheder

– 2 ud af følgende 3 kriterier

- Omsætning >313 mio. kr
- Balance > 156 mio. kr.
- Medarbejdere >250

CROSS-CUTTING STANDARDS

ESRS 1
General requirements
Grundlæggende krav

ESRS 2
General disclosures
Generelle oplysninger

STANDARDS FOR MILJØ

ESRS E1
Klimaændringer

ESRS E2
Forurening

ESRS E3
**Vand- og
havressourcer**

ESRS E4
**Biodiversitet og
økosystemer**

ESRS E5
**Ressourceforbrug
og cirkulær økonomi**

STANDARDS FOR SOCIAL

ESRS S1
Egen arbejdsstyrke

ESRS S2
Arbejdere i værdikæden

ESRS S3
Berørte samfund

ESRS S4
Forbrugere og slutbrugere

STANDARD FOR GOVERNANCE

ESRS G1
Forretningsadfærd

**ESRS Sektorspecifikke
Agriculture & Farming**

SEGES
INNOVATION

AP5
Økonomidatabase og bæredygtighed
Status og fremdrift
Ivan

Hvad har vi: Økonomi DataBase (ØDB)

- Landmændenes interne årsrapporter siden 2002 på cvr-niveau
- ”Vejes” op til sektor og landsniveau til **analyser** ved hjælp af data fra Danmarks Statistik
- Anvendes til **benchmarking** af DLBR for såvel totaløkonomi som driftsgrensniveau
- Udover økonomiske data opsamles produktionstekniske data
 - Produktionsgrundlag – herunder også staldsystemer (f.eks. malke-, fjerkræ)
 - Mængder ved udbytter og indkøb af gødning, foder, el, diesel etc.
 - Data beriges ved en lang række beregninger i ØDB
 - f.eks. fremstillingspriser, maskinomkostninger pr. hektar, priser pr enhed
 - Data kan beriges ved angivelse af f.eks. data om gyllehåndtering

Hvad har vi: **ESGreenTool værktøj**

- **ESGreentool** indeholder et utal af formler og beregninger vedr. CO₂e, metan etc.
- Version 1 er udarbejdet og kan beregne klimaafttryk ud fra mark-online oplysninger, DMS oplysninger, økonomioplysninger og indtastede oplysninger.
- **ESGreenTool** kan anvendes til at beregne klimatryk ud fra en række modelbedrifter, der er repræsentative for landbruget.
- Endnu er der ikke tilstrækkeligt med bedrifter i **ESGreenTool** så de kan anvendes til at 'repræsentere' erhvervet

ESGreenTool

- **ESGreenTool Climate 1**
Mulighed for at beregne den aktuelle klimabelastning som antal CO₂-ækvivalenter for hele bedriften.
- **ESGreenTool Climate 2** (fra 4. september 2023)
Mulighed for at beregne et produktaftryk for afgrøder på marken på baggrund af egne data fra Mark Online.
- **ESGreenTool Report**
- Øvrige ESGreenTool moduler

Vores mål:

- at sammenkoble data fra ØDB og ESGreentool

- Ved at køre en række bedrifter igennem ESGreenTool kan vi få beregnet udledning og påsat 'klimaaftryk' på bedrifter i ny model.
- Ved beregning af klimaaftryk tages der hensyn til de samme forhold som i ESGreenTool:
 - Fordøjelse
 - Husdyrgødning lager
 - Husdyrgødning stald
 - Organogene jorde (lavbundsjord)
 - Virkemidlerne

Der arbejdes p.t. med 15 forskellige
landbrugsvirksomhedsmodeller

Vores mål:

- at få en klar fornemmelse af økonomien med forskellige scenarier

- At kunne beregne på sektor- og landsniveau den økonomiske / bæredygtighedsmæssige betydning på f.eks.:
 - *Hvad udleder sønderjyske kvægbrugere?*
 - *Hvordan påvirker en CO2e-afgift forskellige bedriftstyper?*
 - *Hvilke virkemidler kan det betale sig at anvende for de forskellige grupper?*
 - *Hvordan ser den økonomiske bundlinje ud efter de forskellige tiltag?*
 - *Hvordan kan landmanden bedstkompenseres?*
- Have en model så vi hurtigt at give tilbagemelding til beslutningstagere vedr. CO2e. (afgift)
 - **IKKE benchmarking eller beregninger på ejendomsniveau**

AP7

Budgetkalkuler der kan understøtte bæredygtige beslutninger

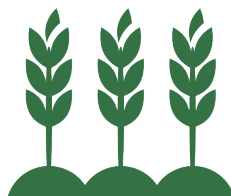
Status og fremdrift

Ivan

Budgetkalkuler kan understøtte bæredygtig udvikling

- Budgetlægning er en uundværlig del af den bæredygtige udvikling, hvad enten det gælder **beslutninger for næste produktionscyklus** eller for en **kommende investerings levetid**.
- Budgetkalkuler anvendes af landmænd og rådgivere, når der planlægges produktion og overvejer nye tiltag og investeringer i driften.
- Budgetkalkulerne opstiller realistiske forventninger til økonomien i form af **udbytter og ydelser, indtægter og omkostninger**. Der samles og formidles opdateret viden og indsigt i forhold til, hvor ændringer i forudsætningerne påvirker landbrugsvirksomhedernes produktion, afsætning eller indtjening, og som derfor har økonomiske konsekvenser for landmanden.
- Landbruget møder ofte nye forventninger og krav der kræver tilpasning af produktionen f.eks. i forbindelse med at sikre en bæredygtig udvikling. Det medfører at **produktionsmetoder og produktsammensætning i landbruget løbende ændres**.

Derfor omfatter arbejds pakken både **ajourføring af eksisterende kalkuler** og løbende vurdering af behov for at **udvikle nye kalkuler**.

Eksempel på kalkule

Søgetekst her...

- Priser - aktuelle og bagudrettet
- Prognosepriser
- Statusværdier
- Produktionsoplysninger
- Finansiering
- EU Støtteordninger
- Skat satser og beløbsgrænser
- Budgetkalkuler
 - Salgsafgrøder
 - Grovfoderafgrøder
 - Kvægkalkuler
 - Grisekalkuler
 - Fjerkrækalkuler

TAL DU KAN REGNE MED

[Om Farmtal Online](#)

Farmtal Online giver dig økonomiske, tekniske og biologiske data – præsenteret i både tabel og grafik og relevante for såvel producenter som rådgivere i landbrugserhvervet.

Se seneste [ajourføringer af FarmtalOnline](#)

- Fjerkrækalkuler-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- Grisekalkuler-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- Grovfoderafgrøder-Konventionel 2023-2025
- Grovfoderafgrøder-Økologisk 2023-2025
- Kødkvæg-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- Malkekøer-Konventionel 2023-2025
- Malkekøer-Økologisk 2023-2025
- Salgsafgrøder-Konventionel 2023-2025
- Salgsafgrøder-Økologisk 2023-2025

- Budgetkalkuler
 - Salgsafgrøder
 - Vårbyg
 - Vårbyg med udlæg
 - Vårbyg, malt
 - Vinterbyg
 - Vårhvede
 - Vinterhvede, 1. års
 - Vinterhvede, 2. års
 - Vinterhvede til brød
 - Vinterrug
 - Vinterrug hybrid
 - Havre
 - Vintertriticale
 - Kernemajs til svinefoder
 - Alm. rajgræs til frø
 - Rødsvingel til frø
 - Strandsvingel til frø
 - Engrapgræs til frø
 - Hvidkløver til frø med engrapgræs
 - Hvidkløver til frø uden engrapgræs
 - Spinat til frø
 - Vårraps
 - Vinterraps
 - Markærter
 - Hestebønner
 - Lupin
 - Spisekartofler
 - Læggekartofler
 - Stivelseskartofler
 - Sukkerroer

Eksempel på kalkule

Søgetekst her...

- Priser - aktuelle og bagudrettet
- Prognosepriser
- Statusværdier
- Produktionsoplysninger
- Finansiering
- EU Støtteordninger
- Skat satser og beløbsgrænser
- Budgetkalkuler
 - Salgsafgrøder
 - Grovfoderafgrøder
 - Kvægkalkuler
 - Grisekalkuler
 - Fjerkrækalkuler

TAL DU KAN REGNE MED

Om Farmtal Online

Farmtal Online giver dig økonomiske, tekniske og biologiske data – præsenteret i både tabel og grafik og relevante for såvel producenter som rådgivere i landbrugserhvervet.

Se seneste [ajourføringer af FarmtalOnline](#)

Vårbyg

Vårbyg 2024 Konventionel JB 5+6 Uden husdyrødnings

Link på "Om" knap. Brug "Gem bemærkning":
https://www.landbrugsinfo.dk/basis/d/2/d/produktionsokonomi_brug_budgetkalkulerne
Link på "Om alle" knap:
<https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/8/a/c/generelt-om-budgetkalkuler.pdf>

Emne	Kvantum		Pris	Beløb
Udbytte				
Kerne salg	6.600	Kg	1,40	9.240
Halm salg eller forbrug	3.500	Kg	0,55	1.925
Bruttoudbytte				11.165
Stykomkostninger				
Udsæd	-140	Kg	3,65	-511
Handelsgødning Kvælstof	-146	Kg	10,00	-1.460
Handelsgødning Fosfor	-24	Kg	16,00	-384
Handelsgødning Kalium	-60	Kg	9,00	-540
Ukrudt		Enh		-126
Sygdom		Enh		-174
Skadedyr		Enh		-28
Vækstregulering		Enh		-39
Stykomkostninger i alt				-3.262
Dækningsbidrag pr ha				7.903

Maskin- og arbejdsomkostninger			
Pløjning med pakning	-1	725	-725
Gødningsspredning	-1	100	-100
Komb. harvning og såning	-1	400	-400
Sprøjtning	-3	140	-420
Mejetærskning	-1	866	-866
Hjemkørsel, korn	-1	394	-394
Tørring, korn	-6.600	0,120	-792
Halmpresning	-7,0	90	-630
Hjemkørsel, halm	-1	244	-244
Øvrige opgaver m.v.			-750
I alt maskin- og arbejdsomkostninger			-5.321
DB efter maskin- og arbejdsomkostninger			2.582

Eksempel på kalkule

Søgetekst her...

- Priser - aktuelle og bagudrettet
- Prognosepriser
- Statusværdier
- Produktionsoplysninger
- Finansiering
- EU Støtteordninger
- Skat satser og beløbsgrænser
- Budgetkalkuler
 - Salgsafgrøder
 - Grovfoderafgrøder
 - Kvægkalkuler
 - Grisekalkuler
 - Fjerkrækalkuler

TAL DU KAN REGNE MED

[Om Farmtal Online](#)

Farmtal Online giver dig økonomiske, tekniske og biologiske data – præsenteret i både tabel og grafik og relevante for såvel producenter som rådgivere i landbrugserhvervet.

Se seneste [ajourføringer af FarmtalOnline](#)

- Fjerkrækalkuler-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- GriseKalkuler-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- Grovfoderafgrøder-Konventionel 2023-2025
- Grovfoderafgrøder-Økologisk 2023-2025
- Kødkvæg-Konventionel-Økologisk 2023-2025
- Malkekøer-Konventionel 2023-2025
- Malkekøer-Økologisk 2023-2025
- Salgsafgrøder-Konventionel 2023-2025
- Salgsafgrøder-Økologisk 2023-2025

Vårbyg				
Kalkulebeskrivelse:	Salgsafgrøder			
Kalkulen gælder for:	2024			
Produktionsform:	Konventionel			
Jordbonitet:	JB 5+6			
Gødning:	Uden husdyrgødning			

Emne	Kvantum		Pris	Beløb
Udbytte				
Kerne salg	6.600	Kg	1,40	9.240
Halm salg eller forbrug	3.500	Kg	0,55	1.925
Bruttoudbytte				11.165
Stykomkostninger				
Udsæd	-140	Kg	3,65	-511
Handelsgødning Kvælstof	-146	Kg	10,00	-1.460
Handelsgødning Fosfor	-24	Kg	16,00	-384
Handelsgødning Kalium	-60	Kg	9,00	-540
Ukrudt		Enh		-126
Sygdom		Enh		-174
Skadedyr		Enh		-28
Vækstregulering		Enh		-39
Stykomkostninger i alt				-3.262
Dækningsbidrag pr ha				7.903
Maskin- og arbejdsomkostninger				
Pløjning med pakning	-1		725	-725
Gødningsspredning	-1		100	-100
Komb. harvning og såning	-1		400	-400
Sprøjtning	-3		140	-420
Mejetærskning	-1		866	-866
Hjemkørsel, korn	-1		394	-394
Tørring, korn	-6.600		0,120	-792
Halmpresning	-7,0		90	-630
Hjemkørsel, halm	-1		244	-244
Øvrige opgaver m.v.				-750
I alt maskin- og arbejdsomkostninger				-5.321
DB efter maskin- og arbejdsomkostninger				2.582

- Ajourført: 28. september 2023

Eksempel på anvendelse af kalkuler – værktøj til estimering af meromkostninger og balancepris ved konsumafgrøder

Markærter	konsum15 ha			
Kalkulebeskrivelse:	Salgsafgrøder			
Kalkulen gælder for:	2023			
Produktionsform:	Økologisk			
Jordbonitet:	JB 1+3			
Gødning:	Uden husdyrgødning			

Emne	Kvantum		Pris	Beløb
Udbytte				
Ærter	2.600	Kg	4,05	10.530
Økologi tilskud		Ha		870
Frarens med prisreduktion	-250	Kg	0,5	-125
Restriktioner på afgrødevalg				0
Bruttoudbytte				11.275
Stykomkostninger				
Udsæd	-225	Kg	6,50	-1.463
Tillæg udsæd konsum ift. foder	-225	Kg	1,0	-225
Parti afgrøde til rens af anlæg	-5	hkg	200	-66.6667
Stykomkostninger i alt				-1.754
Dækningsbidrag pr ha				9.521

Maskin- og arbejdsomkostninger				
Pløjning med pakning	-1		653	-653
Stubharvning	-3		203	-609
Rengøring af såmaskine inden såning (time)	-1	timer pr. såning	225	-15
Komb. harvning og såning	-1		380	-380
Tromling	-1		165	-165
Ukrudtsharvning	-3		160	-480
Lugning (time)	0		225	0
Ekstra rengøring af mejetærsker (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra rengøring af vogne (time)	-1	timer pr. høst	225	-15
Ekstra rengøring af silo/lager (time)	-4	timer pr. høst	225	-60
Ekstra rengøring af transportanlæg (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra skadedyrssikring	-1	stk.	0	-20
Skårlægning	-1	0	500	-500
Mejetærskning	-1		980	-980
Hjemkørsel, ærter	-1		280	-280
Ekstra skånsomhed ved håndtering	-1	0	100	-100
Tørring, ærter	-2.600		0,16	-416
Øvrige opgaver m.v.				-800
Øvrige ekstraomkostninger konsum	-1	0	100	-100
I alt maskin- og arbejdsomkostninger				-5.633
DB efter maskin- og arbejdsomkostninger				3.888

Pris foder	kr. pr. kg			4,05
Merpris for samme DBII som foder	kr. pr. kg			0,49
Pris konsum for samme DBII som foder	kr. pr. kg			4,54

Markærter	konsum15 ha			
Kalkulebeskrivelse:	Salgsafgrøder			
Kalkulen gælder for:	2023			
Produktionsform:	Økologisk			
Jordbonitet:	JB 1-4 m. vanding			
Gødning:	Uden husdyrgødning			

Emne	Kvantum		Pris	Beløb
Udbytte				
Ærter	2.800	Kg	4,05	11.340
Økologi tilskud		Ha		870
Frarens med prisreduktion	-250	Kg	0,5	-125
Restriktioner på afgrødevalg				0
Bruttoudbytte				12.085
Stykomkostninger				
Udsæd	-225	Kg	6,50	-1.463
Tillæg udsæd konsum ift. foder	-225	Kg	1,0	-225
Parti afgrøde til rens af anlæg	-5	hkg	200	-66.6667
Stykomkostninger i alt				-1.754
Dækningsbidrag pr ha				10.331

Maskin- og arbejdsomkostninger				
Pløjning med pakning	-1		653	-653
Stubharvning	-3		203	-609
Rengøring af såmaskine inden såning (time)	-1	timer pr. såning	225	-15
Komb. harvning og såning	-1		380	-380
Tromling	-1		165	-165
Ukrudtsharvning	-3		175	-525
Lugning (time)	0	0	225	0
Ekstra rengøring af mejetærsker (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra rengøring af vogne (time)	-1	timer pr. høst	225	-15
Ekstra rengøring af silo/lager (time)	-4	timer pr. høst	225	-60
Ekstra rengøring af transportanlæg (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra skadedyrssikring	-1	stk.	0	-20
Skårlægning	-1	0	500	-500
Mejetærskning	-1		1.015	-1.015
Hjemkørsel, ærter	-1		290	-290
Ekstra skånsomhed ved håndtering	-1	0	100	-100
Tørring, ærter	-2.800		0,16	-448
Vanding fast omkostning	-1		1.225	-1.225
Vanding flytning	-2		125	-250
Vanding pr millimeter	-75		10	-750
Øvrige opgaver m.v.				-800
Øvrige ekstraomkostninger konsum	-1	0	100	-100
I alt maskin- og arbejdsomkostninger				-7.980
DB efter maskin- og arbejdsomkostninger				2.351

Pris foder	kr. pr. kg			4,05
Merpris for samme DBII som foder	kr. pr. kg			0,46
Pris konsum for samme DBII som foder	kr. pr. kg			4,51

Markærter	konsum15 ha			
Kalkulebeskrivelse:	Salgsafgrøder			
Kalkulen gælder for:	2023			
Produktionsform:	Økologisk			
Jordbonitet:	JB 5+6			
Gødning:	Uden husdyrgødning			

Emne	Kvantum		Pris	Beløb
Udbytte				
Ærter	3.000	Kg	4,05	12.150
Økologi tilskud		Ha		870
Frarens med prisreduktion	-250	Kg	0,5	-125
Restriktioner på afgrødevalg				0
Bruttoudbytte				12.895
Stykomkostninger				
Udsæd	-225	Kg	6,50	-1.463
Tillæg udsæd konsum ift. foder	-225	Kg	1,0	-225
Parti afgrøde til rens af anlæg	-5	hkg	200	-66.6667
Stykomkostninger i alt				-1.754
Dækningsbidrag pr ha				11.141

Maskin- og arbejdsomkostninger				
Pløjning med pakning	-1		725	-725
Stubharvning	-3		225	-675
Rengøring af såmaskine inden såning (time)	-1	timer pr. såning	225	-15
Komb. harvning og såning	-1		400	-400
Tromling	-1		165	-165
Ukrudtsharvning	-3		160	-480
Lugning (time)	0	0	225	0
Ekstra rengøring af mejetærsker (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra rengøring af vogne (time)	-1	timer pr. høst	225	-15
Ekstra rengøring af silo/lager (time)	-4	timer pr. høst	225	-60
Ekstra rengøring af transportanlæg (time)	-2	timer pr. høst	225	-30
Ekstra skadedyrssikring	-1	stk.	0	-20
Skårlægning	-1	0	500	-500
Mejetærskning	-1		1.050	-1.050
Hjemkørsel, ærter	-1		300	-300
Ekstra skånsomhed ved håndtering	-1	0	100	-100
Tørring, ærter	-3.000		0,16	-480
Øvrige opgaver m.v.				-800
Øvrige ekstraomkostninger konsum	-1	0	100	-100
I alt maskin- og arbejdsomkostninger				-5.945
DB efter maskin- og arbejdsomkostninger				5.196

Pris foder	kr. pr. kg			4,05
Merpris for samme DBII som foder	kr. pr. kg			0,43
Pris konsum for samme DBII som foder	kr. pr. kg			4,48

AP2
Ikke-finansiell rapportering
Status og fremdrift
Søren

Navn: _____

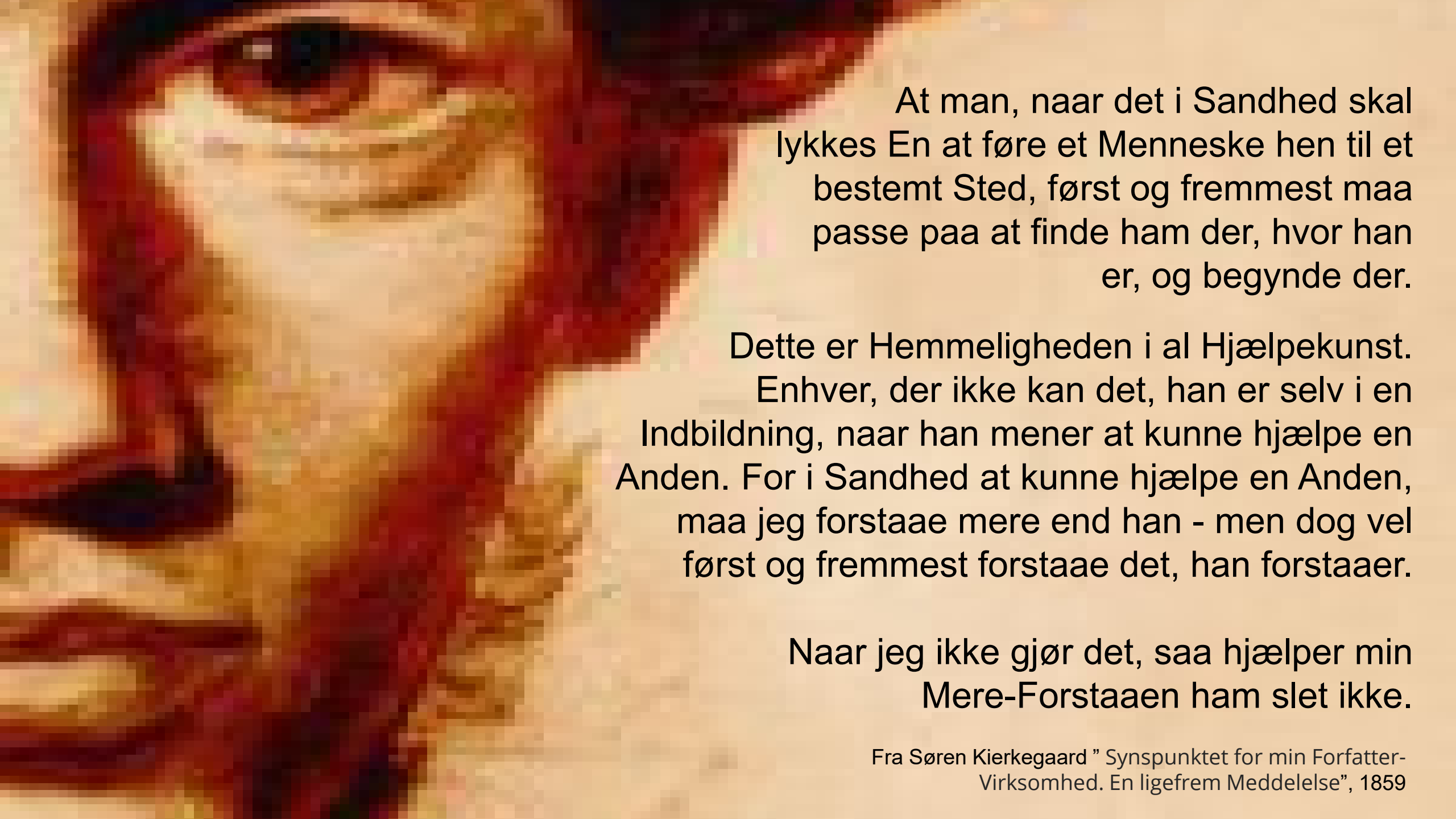
Workshop om ikke-finansiell rapportering.
Drøftelser om videre udvikling af
landmandens rapportering på ESG-forhold.

I samarbejde med landbrugskunder hos
Nordea Bank og landbrugsrådgivere.

10. oktober 2023

STØTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

At man, naar det i Sandhed skal
lykkes En at føre et Menneske hen til et
bestemt Sted, først og fremmest maa
passe paa at finde ham der, hvor han
er, og begynde der.

Dette er Hemmeligheden i al Hjælpekunst.
Enhver, der ikke kan det, han er selv i en
Indbildning, naar han mener at kunne hjælpe en
Anden. For i Sandhed at kunne hjælpe en Anden,
maa jeg forstaae mere end han - men dog vel
først og fremmest forstaae det, han forstaaer.

Naar jeg ikke gjør det, saa hjælper min
Mere-Forstaaen ham slet ikke.

Fra Søren Kierkegaard ” Synspunktet for min Forfatter-
Virksomhed. En ligefrem Meddelelse”, 1859

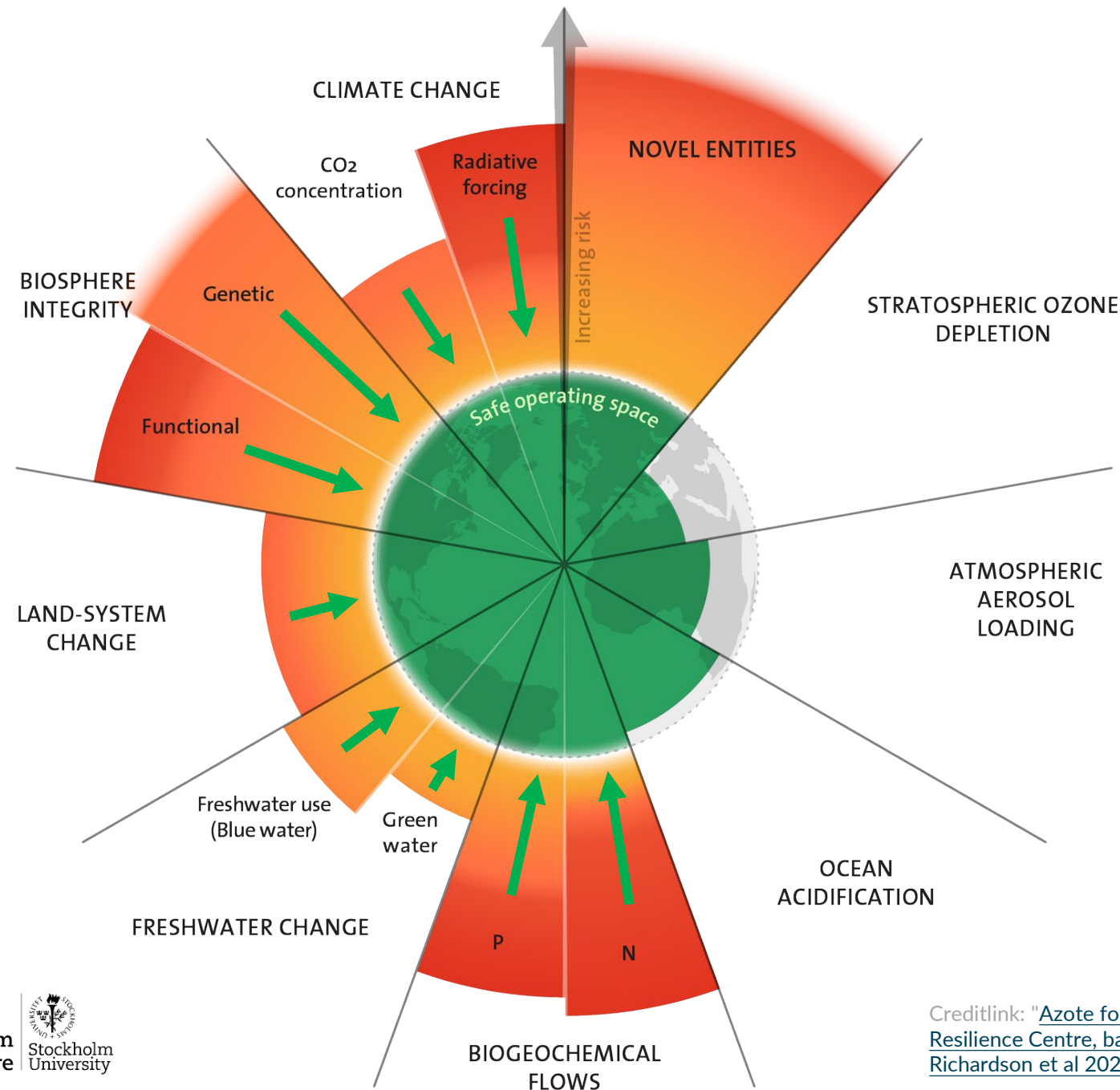
Workshoppens forløb

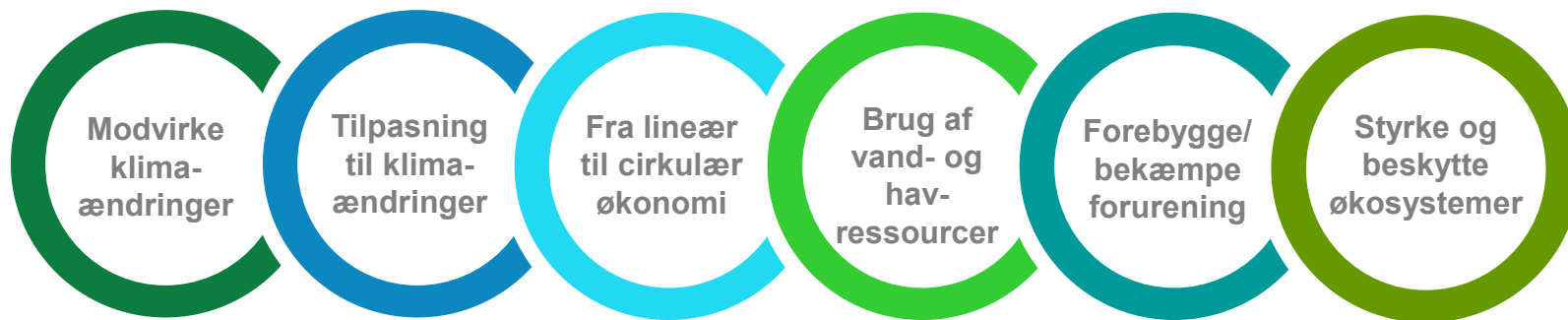
12.40 – 13.00	Velkomst. Formål og baggrund v. Søren
13.00 – 13.30	Hvem vi er samlet. Hvad vi har med v. alle
13.30 – 13.45	ESG-arbejdet hos Nordea v. Stine
13.45 – 14.45	Hvilket format dokumentation af ESG-forhold til hvad? Vi sætter deltagernes rapportering i spil
14.45 – 15.00	Pause
15.00 – 15.30	Hvilket format... hvor ligger værdiskabelsen?
15.30 – 16.00	Motivation for rapportering v. Ditte
16.00 – 16.45	Øvelse: 10 vigtigste rapporteringspunkter
16.45 – 17.00	Opsamling og hvad nu

Planetens grænser

Vores fælles mål, muligheder og udfordringer.

De grønne pile relaterer sig til fødevare-systemets opgave!

EU Taksonomi for finansiering af bæredygtig aktivitet

European Sustainability Reporting Standards

STANDARDS PÅ TVÆRS				
ESRS 1 Generelle krav til rapportering		ESRS 2 Generelle oplysninger i rapportering		
STANDARDS FOR MILJØET (Environment)				
ESRS E1 Klimaændringer	ESRS E2 Forurening	ESRS E3 Vand- og havressourcer	ESRS E4 Biodiversitet og økosystemer	ESRS E5 Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi
STANDARDS FOR SOCIALE FORHOLD (Social)				
ESRS S1 Egen arbejdsstyrke	ESRS S2 Arbejdstagere i værdikæden	ESRS S3 Berørte samfund	ESRS S4 Forbrugere og slutbrugere	
STANDARDS FOR LEDELSE (Governance)				
ESRS G1 Virksomhedens adfærd				

SCIENCE
BASED
TARGETS

DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

THE NET
ZERO
STANDARD

APPROVED NET-ZERO TARGETS

Science Based Targets Initiative

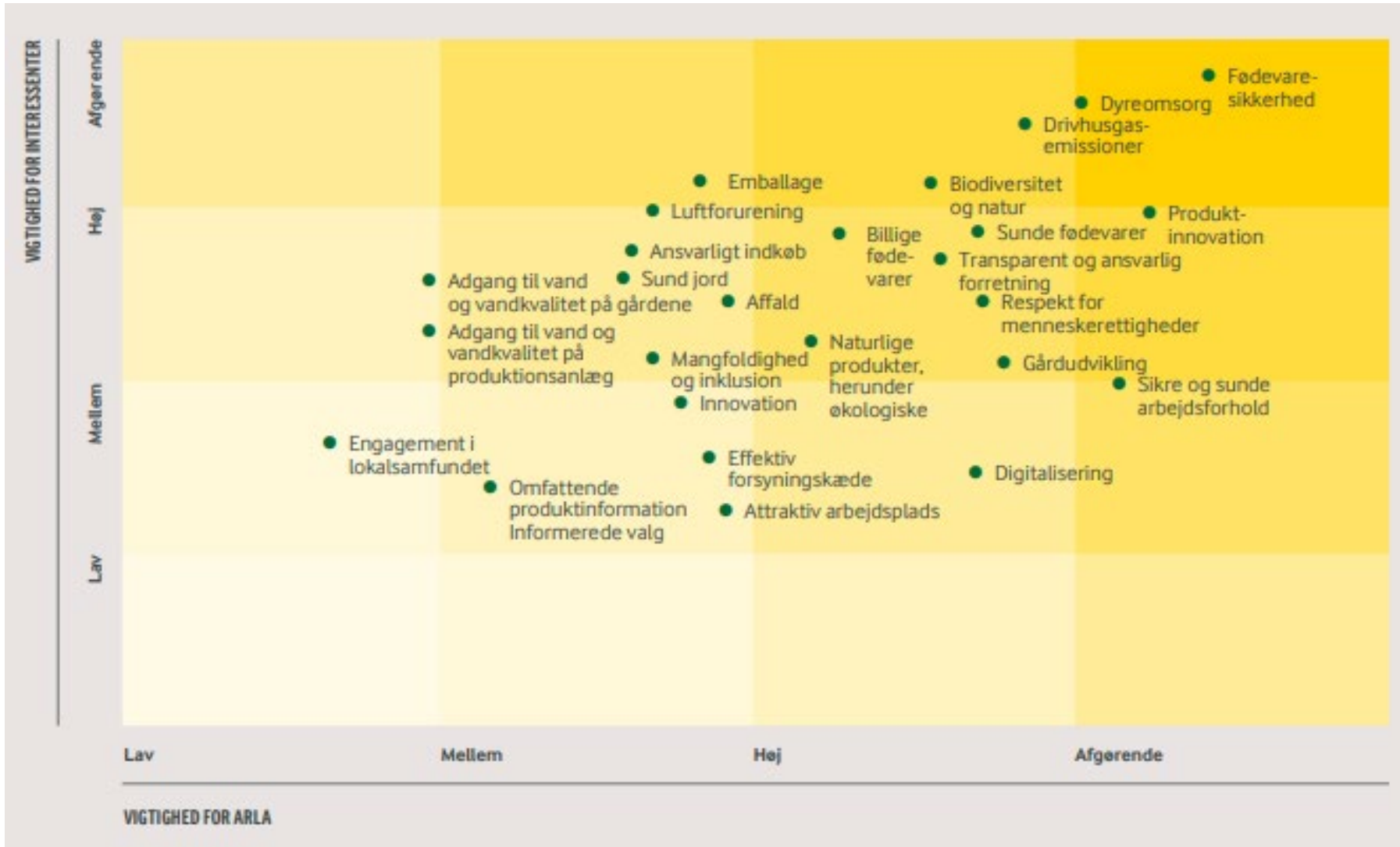

SEGES
INNOVATION

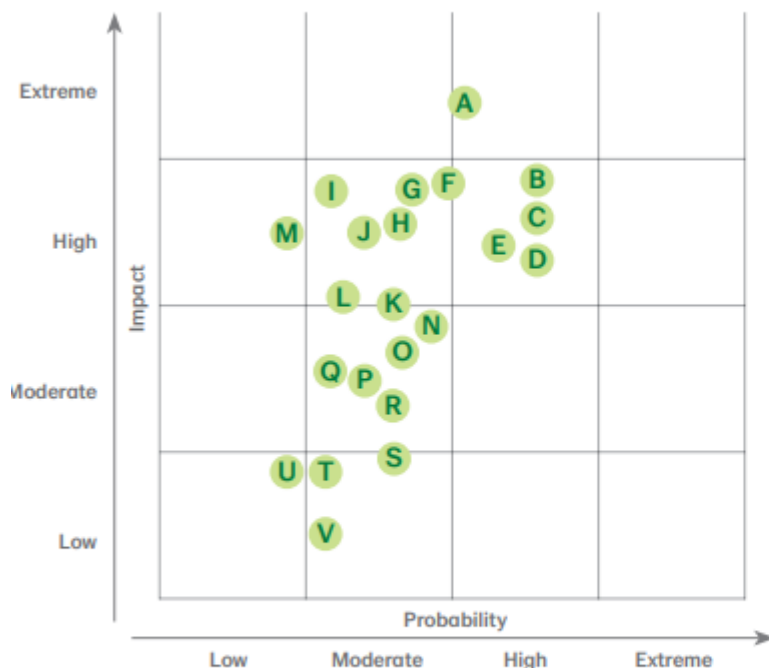
Dobbelt væsentlighedsanalyse

Årsrapport 2022

Senest opdateret i 2021

Lantmännen's risk analysis

The risk assessment scale ranges from low to moderate, high and extreme for both probability and impact. The risk assessment for 2022 was conducted in the ERM process, with the support of internal expertise, during the period August-December.

- A** Weather and climate risks
- B** Volatility in raw materials and inputs, supply and demand imbalances
- C** Effects of the war in Ukraine
- D** Ethanol price volatility
- E** Cyclical changes
- F** Regulatory changes
- G** Cyber security and IT operations
- H** Fire and property damage, incl. threats and sabotage
- I** Business ethics risks
- J** Customer and consumer trends, market dynamics
- K** Work environment and safety
- L** Trademark and reputational risk
- M** Quality and product safety
- N** Political, incl. geopolitical, risks
- O** Attracting, retaining and developing key skills
- P** Pandemic consequences
- Q** Sustainability risks in the supply chain
- R** Compliance with environmental legislation
- S** Currency risk
- T** Credit and counterparty risk
- U** Refinancing/liquidity risk
- V** Interest rate risk

Risikoanalyse Lantmännen årsrapport 2022

A Weather and climate risks

Risk level ● High probability ● Extreme impact

Climate change, with more extreme weather conditions such as drought, heavy precipitation and more pest pressure, affects growing conditions and profitability in the grain value chain. Weather can affect seasons, creating supply-demand imbalances. The transition to a fossil-free economy creates both challenges and opportunities for businesses.

Management: Development of cultivation methods, variety breeding and adaptation to climate change. Preparedness for grain trading and increased drying capacity, production disruptions and supply disruptions for sensitive raw materials.

05.10.2023

Danish Agro binder stor kreditfacilitet op på bæredygtighedsmål

Danish Agro har koblet tre centrale bæredygtighedsmål til en eksisterende EUR 600 mio. kreditfacilitet, som herefter får betegnelsen "ESG-Linked".

Det medfører, at kredittens rentemarginal justeres op og ned alt efter, hvordan Danish Agro koncernen leverer på de tre bæredygtighedsmål.

Aftalen er indgået med 13 danske og internationale banker og skal være med til yderligere at fremme det strategiske arbejde med bæredygtighed i koncernen.

De tre parametre er:

- Reduktion i CO2-udledningen fra koncernens egen produktion og logistik samt indirekte udledninger forårsaget af indkøbt energi (Scope 1 og 2).
- Al soja, der importeres i koncernen, skal senest i 2025 være ansvarligt og afskovningsfrit produceret i henhold til FEFAC's Soy Sourcing Guidelines.
- Salget af plantebaserede fødevarer skal vokse markant og udgøre en relativt større andel af omsætningen.

Vision for dansk landbrug

Vi drømmer om, at morgendagens landbrug er mangfoldigt, og at alle virksomheder arbejder ud fra en fælles dagsorden, hvor bæredygtighed er fællesnævneren på tværs af størrelse, drifts- og produktionsform. I fremtiden betyder det for alle virksomheder i landbruget, at:

- Vi gør os umage med at efterlade kloden i en bedre tilstand, end vi fik den
- Alle virksomheder i dansk landbrug både er økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtige
- Alle virksomheder i landbruget har en bæredygtighedsprofil, hvor vi måler på og afrapporterer vores bæredygtige udvikling
- Vi har et fælles sprog om bæredygtighed i vores erhverv
- Vi tager fælles ansvar og skaber forpligtende fællesskaber til bæredygtige initiativer på tværs af forbrugere, landbruget og politikere
- Vi er et åbent og gennemsigtigt erhverv, der skaber oplevelser og tætte relationer til vores medborgere ved at invitere ind i vores virksomheder og ud i den natur, vi forvalter
- Vi har glæde og stolthed ved landbruget og giver den videre

Udarbejdet af
landmænd, der
var med i
aktionsforsknings-
gruppe 2018

Bør/kan der skelnes mellem:

- ESG-profil
- ESG-ledelsesrapport
- ESG-årsrapport
- ESG-andet...

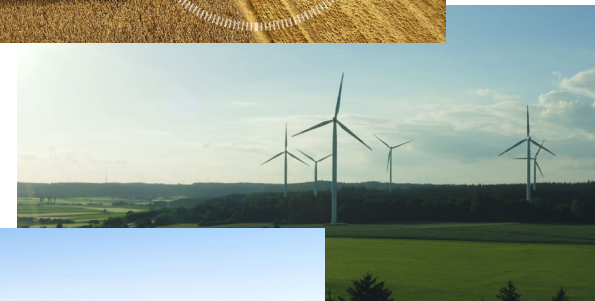
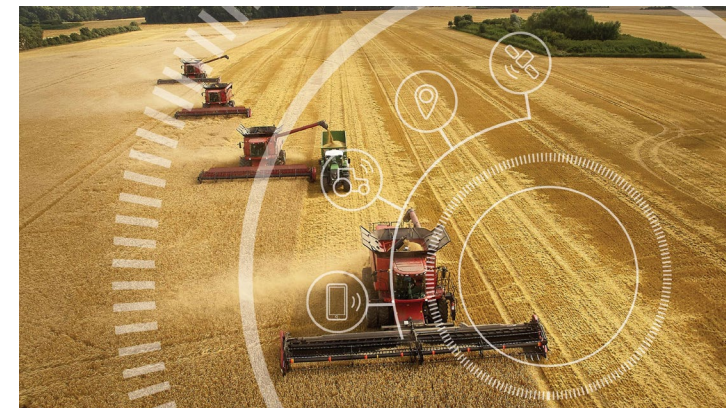

Hvad kan forskellene være mellem dem?

Til hvilket formål kan jeres egne rapporter bedst anvendes?

Hvordan kan ESG-rapportering spille ind på finansiering af (eksempler)?

- Bygning af ny stald?
- En solcellepark?
- Omlægning til frilandsgrise?
- Køb af ny mejetærske?
- Andel i biogasanlæg?
- Skovrejsning?
- Ejerskifte / salg?

Hvad tænker I om jeres medbragte ESG-rapport?
Hvad skal den kunne for at være et bidrag til
opnåelse af finansiering for bæredygtig udvikling?

Hvad er jeres krav til den idéelle måde at rapportere ESG-forhold på?

Online, print, autogenereret, "Arla", med/uden budget, med/uden handlingsplan, deling med bank med/uden godkendelse, 3.-parts auditeret, kvalitetskontrolleret, skabelon fra revisoren, SEGES-"standard"

NYHED: ESGreenTool Report

Nu kan du nemt dokumentere dine tiltag inden for miljø, ledelse og det sociale område. Rapporten indeholder mere end 116 målepunkter - f.eks. inden for arbejdsforhold, biodiversitet, medicinforbrug og dødelighed. Sammen med din rådgiver kan du rapportere de data, der er relevante for din bedrift.

Brug rapporten som dialogværktøj

Brug f.eks. ESGreenTool Report i din dialog med banken eller andre samarbejdspartner, som gerne vil have dokumentation for din ESG-indsats. Rapporten er anerkendt af flere af landets banker.

Du kan tilgå en demoversion af rapporten allerede nu, men ønsker du at kunne gemme og printe dine rapporter, skal du købe et abonnement.

PRØV DEMOVERSION AF ESGREENTOOL REPORT

KØB ABONNEMENT PÅ ESGREENTOOL REPORT

Hvad mener du, er de 10 vigtigste rapporteringspunkter i en ESG-ledelsesrapport?

Join at
slido.com
#3008 374

Join at
slido.com
#3008 374

Hvad mener du, er de 10 vigtigste rapporteringspunkter i en ESG-årsrapport?

Formidling – Et samlende ”supernotat”

Læsevejledning og indhold

Notatet er struktureret efter de spørgsmål, som vi har søgt at afdække på de gennemførte workshops (opsamlingen) efterfulgt af en perspektivering for ESG-rapportering. Perspektiveringen er baseret på de mange samtaler og møder vi har deltaget i med projektets advisory board, kolleger ved DLBR og L&F samt interessenter ved landbrugets aftagere (Arla, DC mv) og nogle af de regnskabsfolk og revisorer der i fremtiden skal håndtere den lovpligtige ESG-rapportering.

Emner for opsamlingen:

- Format for ESG-rapportering – Fra autogenereret datafangst til virksomhedens fortælling og budgetter
- Dokumentation af historik versus rapportering for ledelse
- Hvad en ESG-rapportering omfatter – Indikatorer for E, S og G... og alt det andet
- Formål med og værdi af ESG-rapportering – Hvem er kunden/modtageren? Hvad motiverer?

Emner for perspektiveringen:

- Samspil med risikoleddelse og analyse for dobbelt væsentlighed
- Forandringen skabes ved sammenhæng mellem strategi, forretning og ESG-ledelse
- Den nødvendige kobling til virksomhedens økonomiske nøgletal

Baggrund

SEGES Innovation har siden 2019 arbejdet sammen med landmænd, landbrugsrådgivere og finansielle virksomheder om forudsætninger for finansiering for bæredygtig udvikling i den enkelte landbrugsvirksomhed. En gennemgående opgave har været – og er fortsat – at understøtte landmanden med den nyeste viden og rådgivning om rapportering på ESG-forhold.

Rapportering på ESG-forhold er et umodent fagområde hos såvel landbrugsfaglige rådgivere som hos regnskabsfolk og revisorer i landbruget. Det er kraftigt påvirket af udviklingen af standarder hvor godkendelsen af EU's European Sustainability Reporting Standards (ESRS) i juni 2023 forventes at kunne få betydning for mange landbrugsvirksomheder. Denne forventning bygger på, at de virksomheder der lovpligtigt skal rapportere efter ESRS ofte skal ud til deres leverandører og hente data for de forsyningskæder de er engageret i (virksomhedernes scope 3).

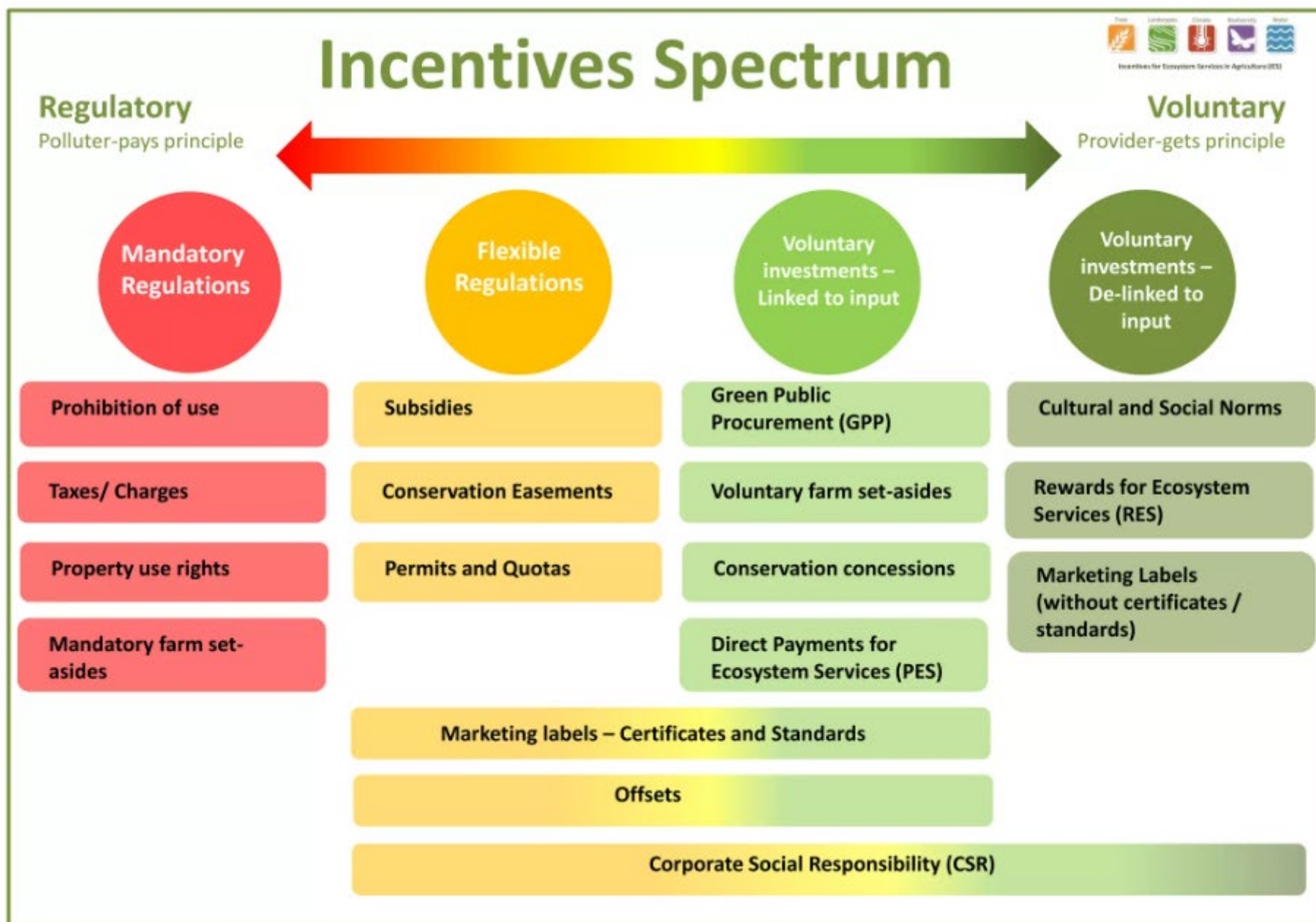
Henover 2023 har vi gennemført en række workshops med landmænd og nogle af deres samarbejdspartnere for finansiering og virksomhedsrådgivning ligesom vi til projektet har haft et advisory board tilknyttet med stærke finansielle interesser i landbrugets omstilling. Vi har arbejdet med forhold omkring landbrugsvirksomhedens ESG-rapportering, som vi her samler op på og perspektiverer.

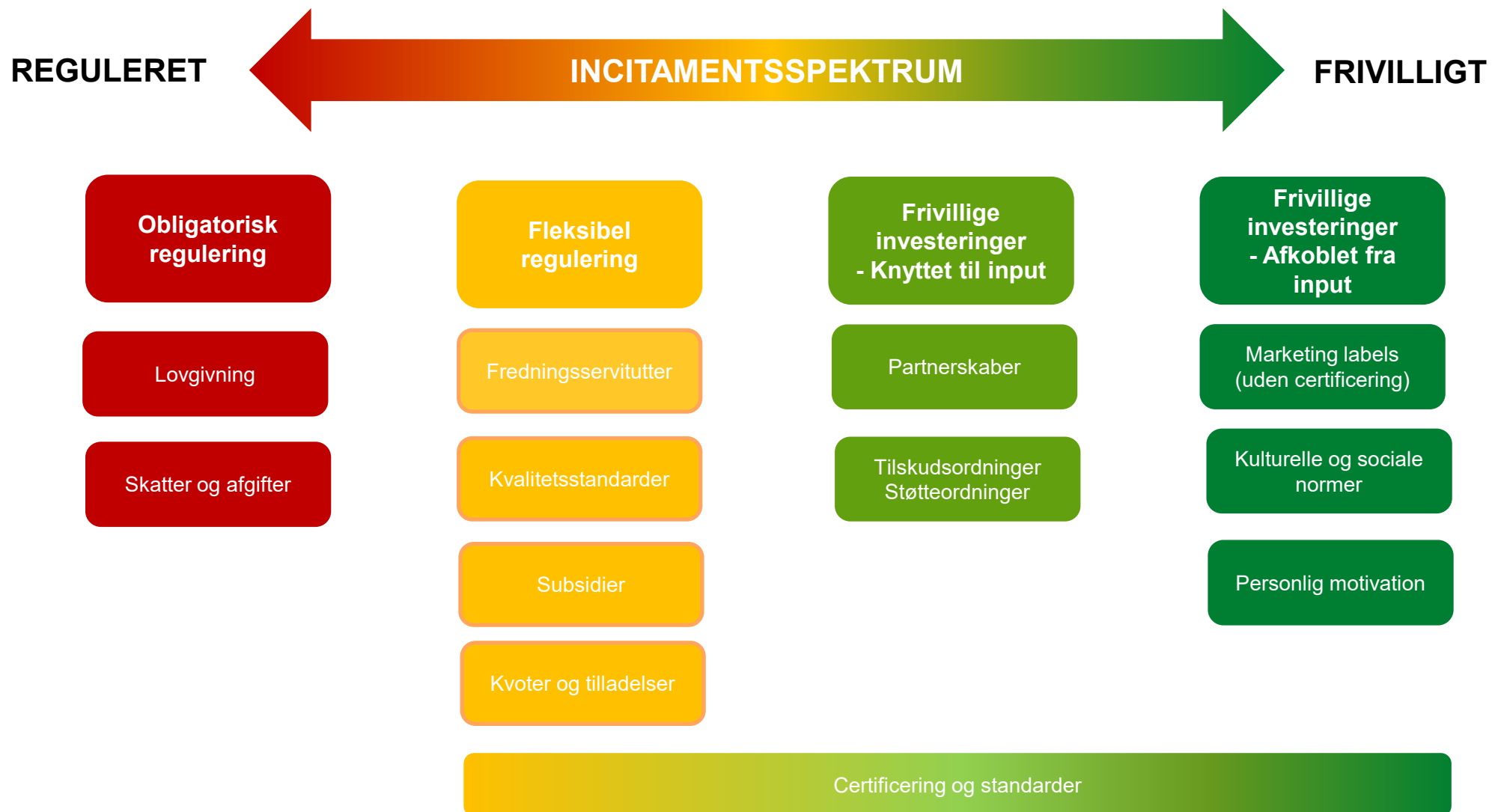
Har vi det rigtige med?

Hvad mener I, giver mest værdi at kommunikere?

AP8

**Incitamentsmodeller for bæredygtig udvikling som
motivation for landmanden
Status og fremdrift
Ditte**

Obligatorisk
regulering

Fleksibel
regulering

Frivillige
investeringer
- Knyttet til input

Frivillige
investeringer
- Afkoblet fra
input

Arealanvendelse
Vandkvalitet
Efterafgrøder
CO2-afgift

Landbrugsstøtten
Miljørelaterede
støtteordninger

Arlas tillægsmodel
Lavbundsjord
Økologi
Science Based
Targets

Naturkvæg
Vindmøller/solceller

ESG

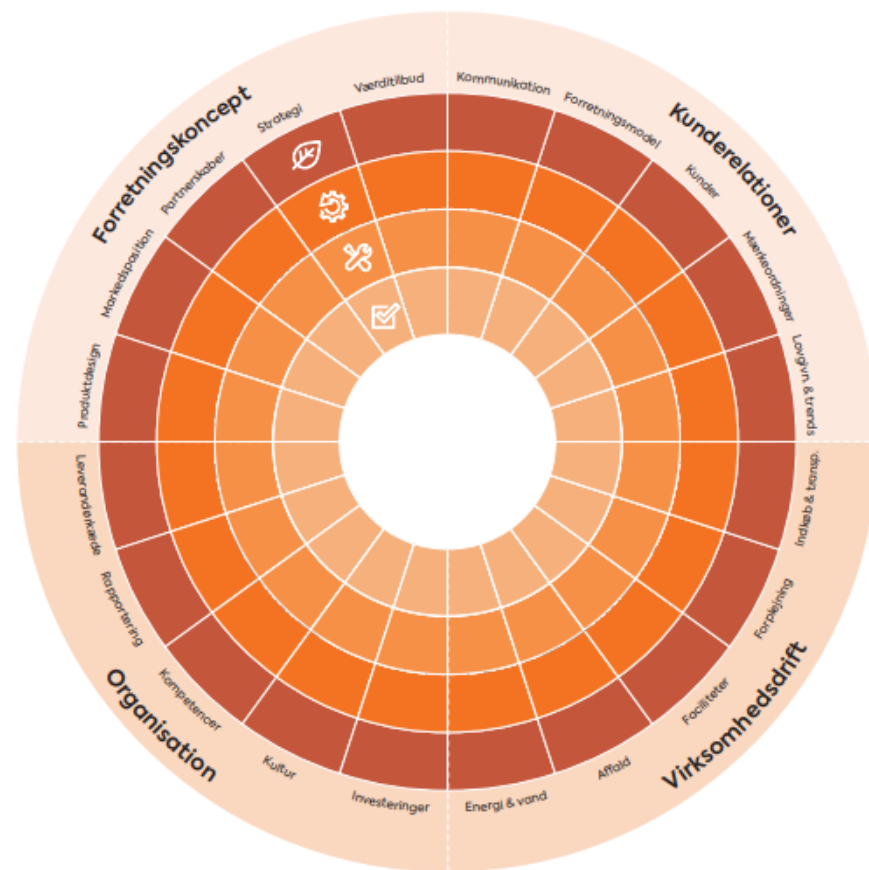
ESRS

SMV'er

"Værdikæder er ofte lange og komplekse – et kompliceret spindelvæv af processer og aktiviteter, der griber ind i hinanden og kan være svære at overskue. Det kan derfor være en stor opgave for en lille eller mellemstor virksomhed med relativt begrænsede ressourcer at arbejde hen imod mere bæredygtige værdikæder, som imødekommer omverdenens stigende krav og forventninger til menneske- og arbejdstagerrettigheder, miljø og klima."

Kim Sundtoft Hald, professor ved Department of Operations Management på CBS

Bæredygtighedshjulet

Sådan bruger I Bæredygtighedshjulet

Er I klar til en temperaturmåling på jeres virksomheds bæredygtighed? Værktøjet kan både anvendes til en hurtig screening eller mere dybdegående gennemgang. Det er op til jer som brugere. I princippet kan I begynde, hvor I har lyst til i hjulet. Dog anbefaler vi, for at opnå den største effekt, at:

- Produktionsvirksomheder begynder med Virksomhedsdrift og de fem temaer, der hører til.
- Service- og handelsvirksomheder begynder med Organisation og de fem tilhørende temaer

De fire trin

Bæredygtighedshjulet har 20 temaer. Under hvert af disse temaer angiver I, hvor jeres virksomhed befinder sig fra trin 1-4.

Tjek om I opfylder trin 1 før I rykker til trin 2 og så fremdeles. Skraver de trin, I opfylder – begynd inde fra og ud.

De fire trin bliver forklaret og understøttet af eksempler under hvert tema. Det gør værktøjet nemt at anvende.

Udvælg, efter at have været Bæredygtighedshjulet igennem, hvilke temaer I vil arbejde med. Sørg for også at fravælge – eller prioritere temaer I vil kigge mere ind i på henholdsvis kort og lang sigt.

De fire trin

Tilgang til bæredygtighed	Eksempler på bæredygtighedsfokus	Eksempler på afledte effekter
Trin 1 Minimumskrav Virksomheden følger udefrakommende krav og regler	• Følge lovgivning og regulering • Leve op til krav fra kunder og leverandører • Dokumentation og rapportering	• Økonomiske straffe undgås • Minimere brand-relaterede risici • Fastholder nuværende praksis
Trin 2 Effektivitet Ressourceforbrug og effektivisering undersøges i virksomheden	• Reducere spild • Imødegå ressourcemangel • Tage socialt ansvar • Undersøge nye grønne og cirkulære forretningsmodeller	• Mindre negativ påvirkning for fremtidige generationer • Optimeret bundlinje gennem besparelser • Mindre leverandør-afhængighed
Trin 3 Holdbare løsninger Virksomheden har sat mål om ikke at gøre skade på miljø og samfund – net zero eller nulmål	• På vej mod klimaneutralitet • Mærkeordninger og certificeringer er opnået • Produktudvikling og nye grønne og cirkulære forretningsmodeller implementeres	• Ingen negativ påvirkning for fremtidige generationer • Styrket troværdighed – kommunikation og PR • Bedre toplinje (vækst/nye indkomstveje)
Trin 4 Bæredygtig vækst Fremfor blot at »gøre mindre skade«, bidrager virksomheden til miljøet, samfundet og økonomien	• Genetablere (bidrage til) miljø og samfund • Innovativ produktudvikling • Skabe nye markeder	• Positiv forskel for fremtidige generationer • Rollemodel for branchen og branding • Tydelig konkurrence-differentiering og vækst

ehhs.dk/baeredygtighed

SMV'er

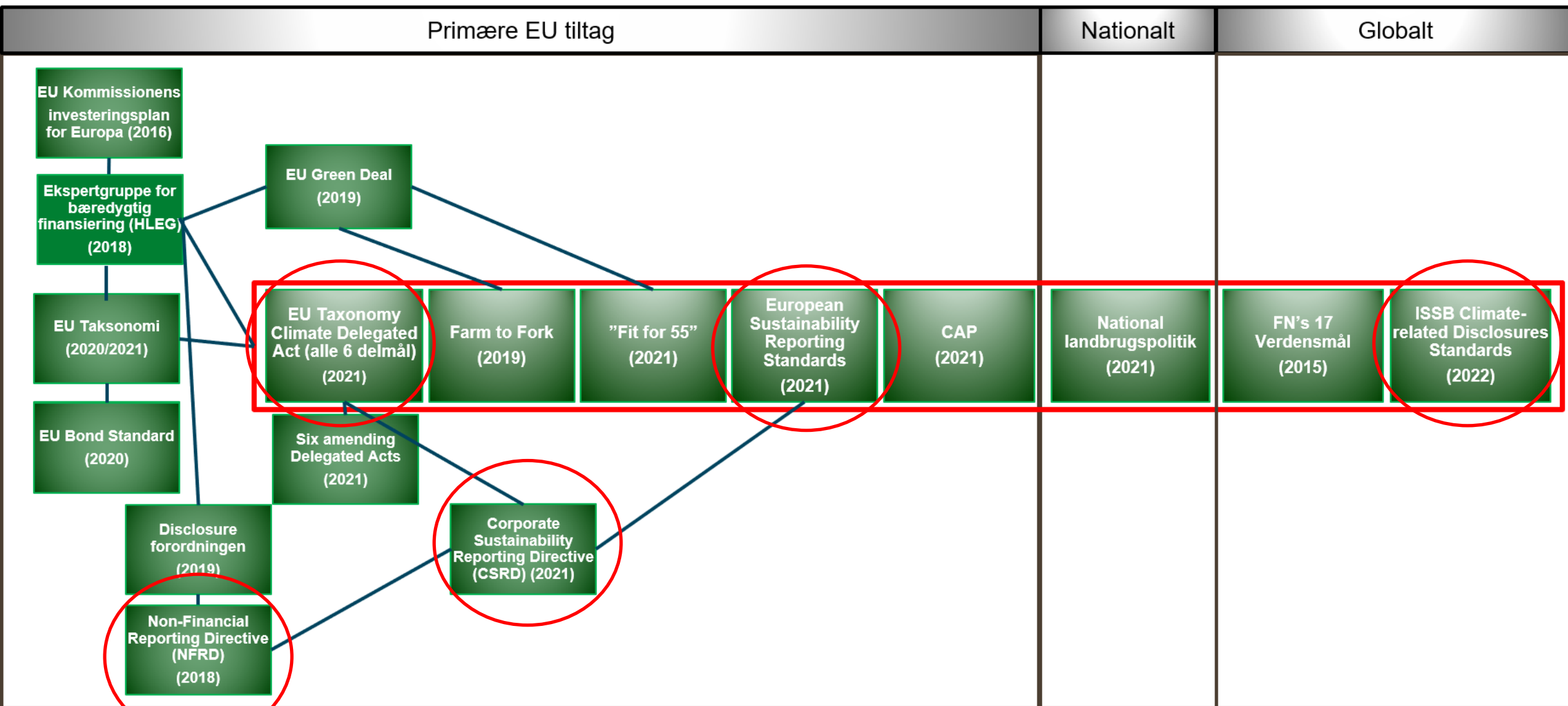
Hvor adskiller og ligner landbrugsvirksomheder og SMV'er hinanden i den bæredygtige transformering?

AP 4
Ikke-finansiell rapportering – fra ESG til ESRS
Status og fremdrift
Kenneth

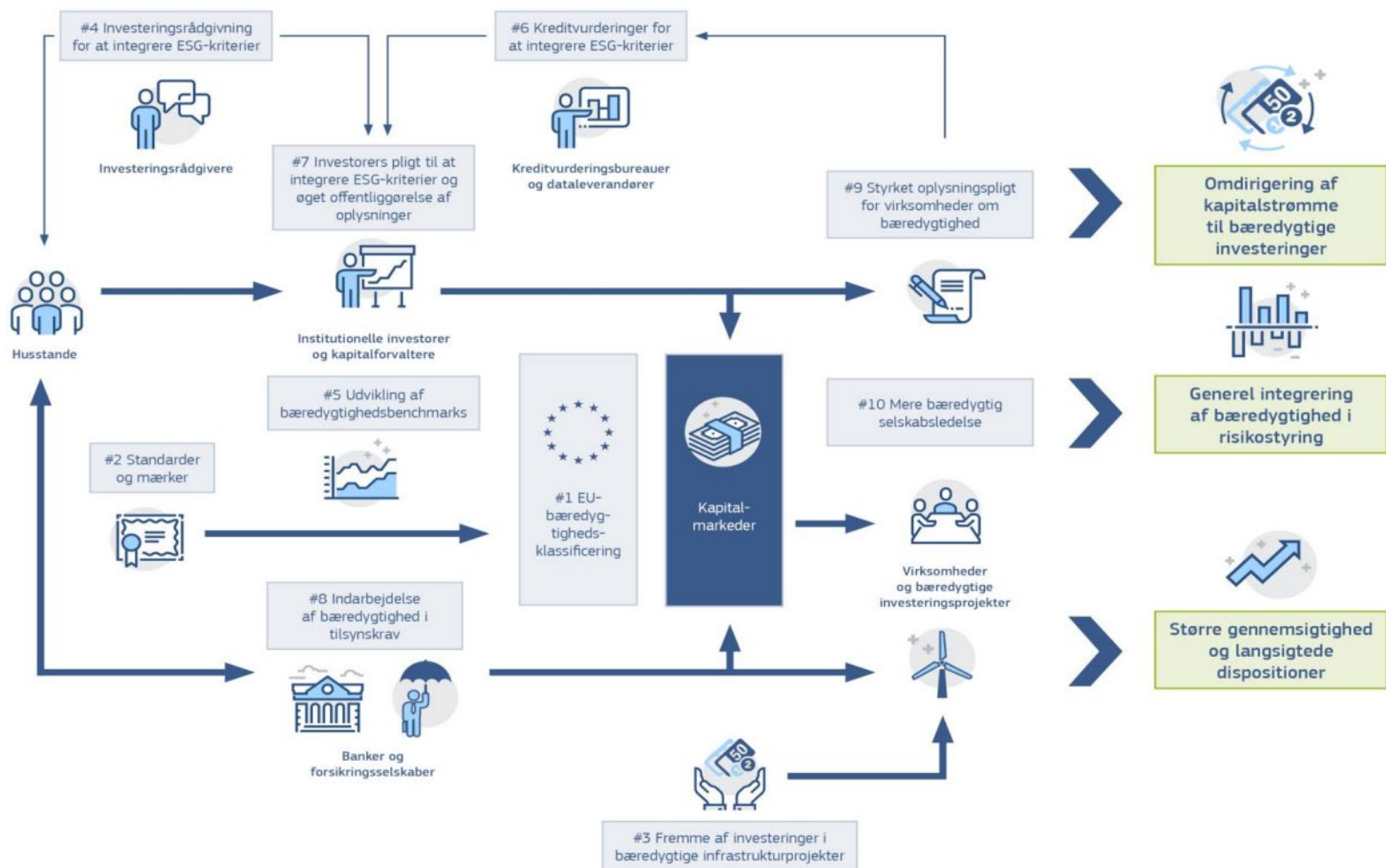
Mens vi venter på EU-Taksonomien

Forstå hvorfor ESG-rapportering er vigtig

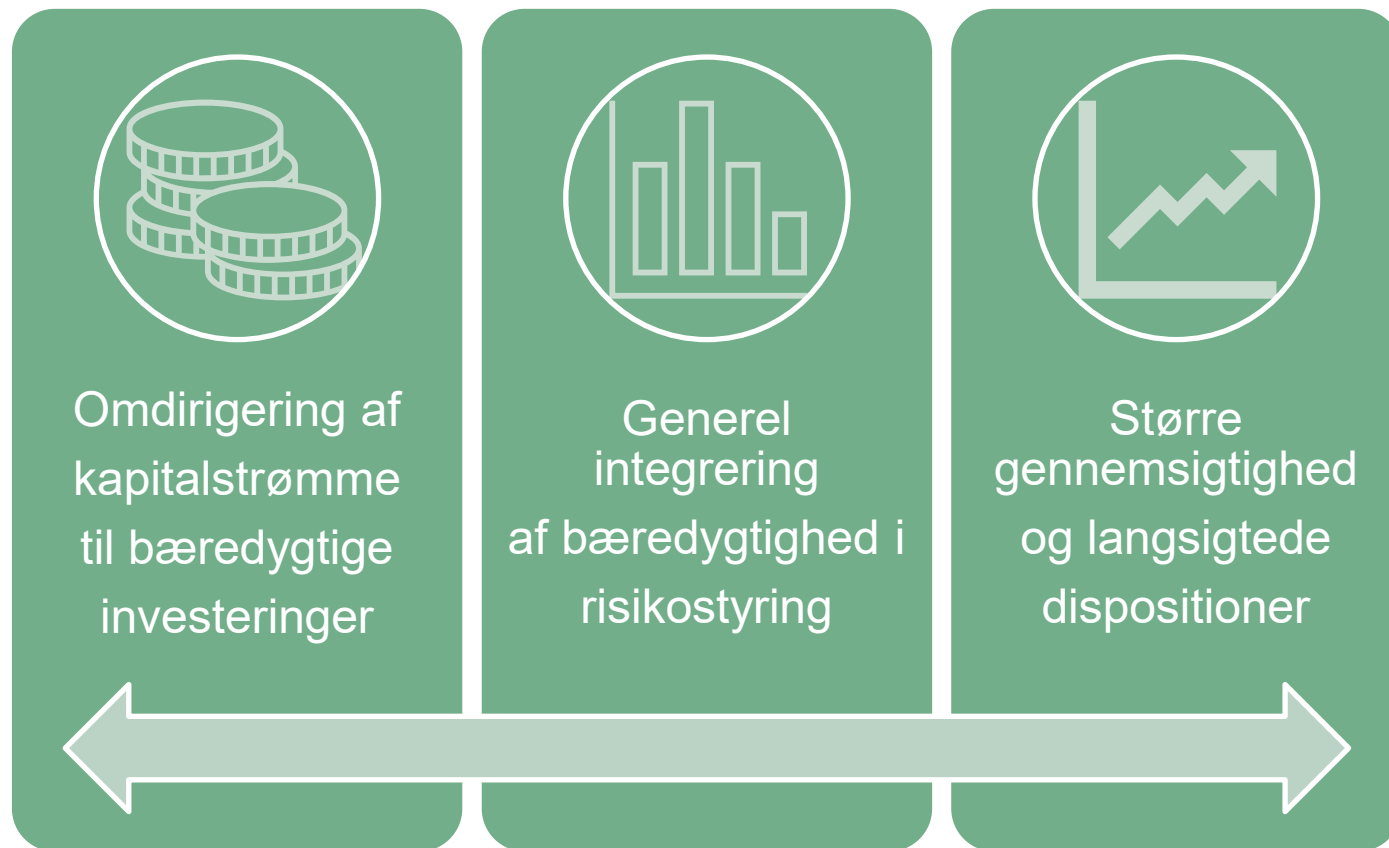
- I forbindelse med EU's grønne handlingsplan (2018) blev skinnerne lagt til toget, som kommer med implementeringen af CSRD og ESRS

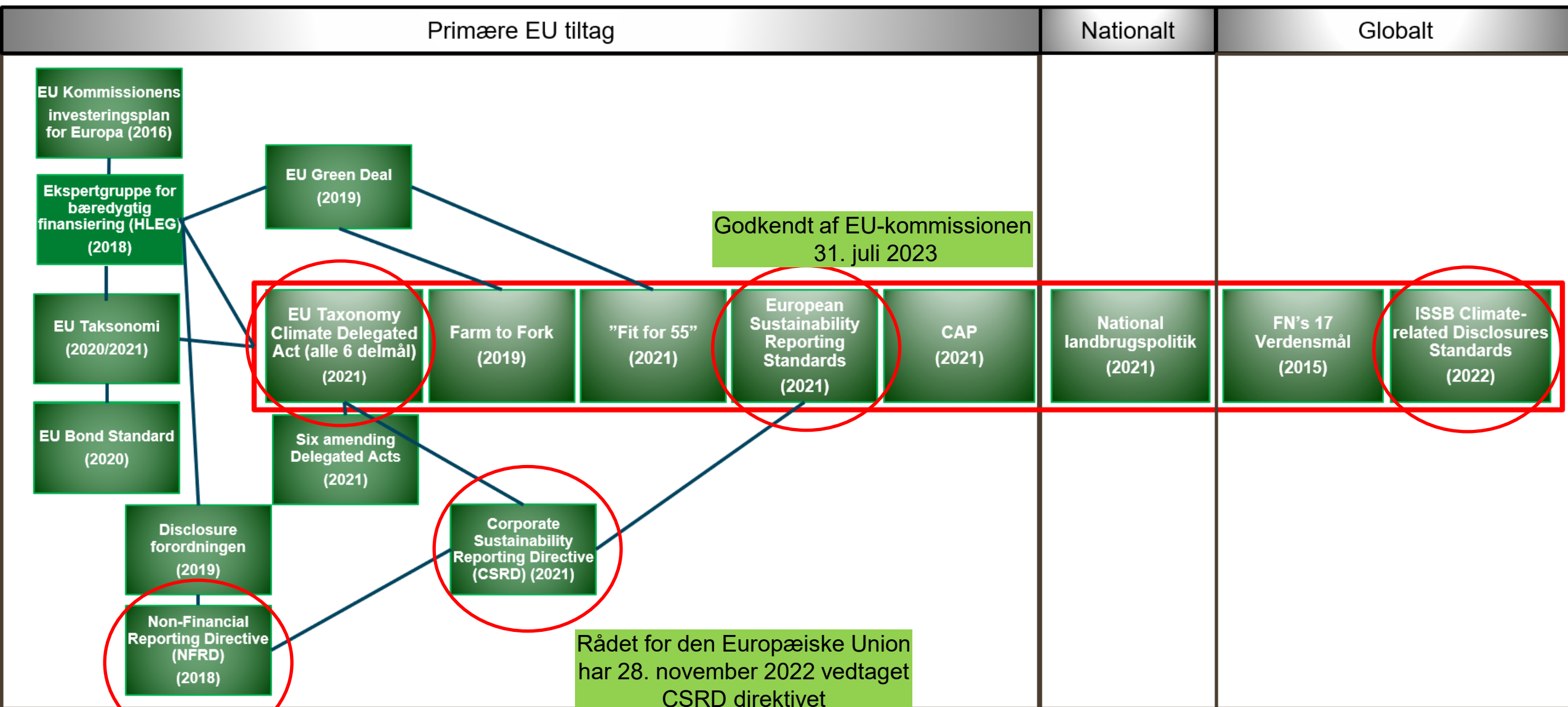

Hvorfor EU-Taksonomien og arbejdet med ESG er vigtigt

Mål med EU's grønne plan og EU-Taksonomien:

Et klassificeringssystem med definitioner af bæredygtighed

Tidslinje for CSRD og ESRS

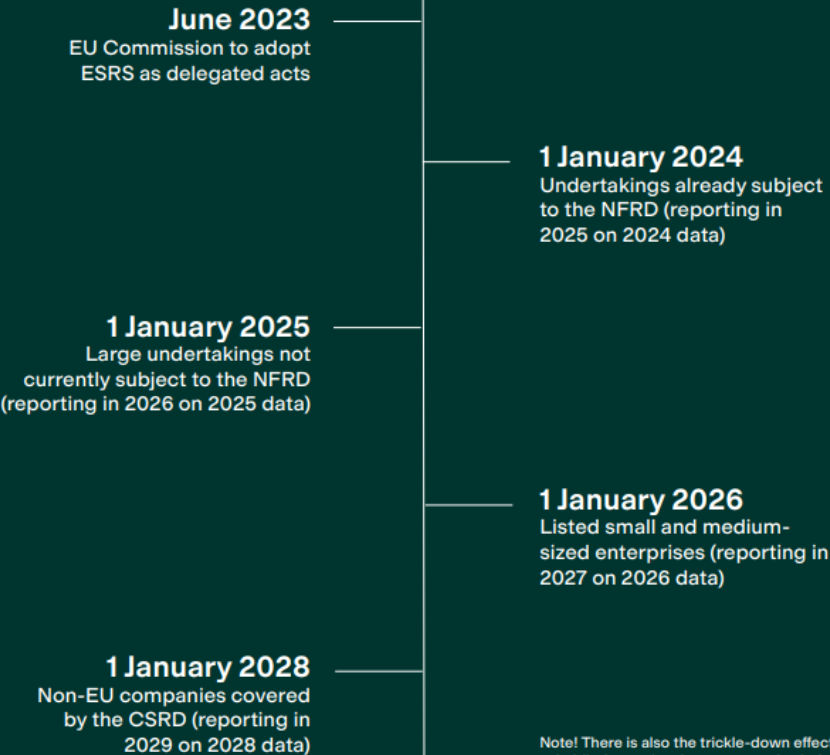
Timeline for the ESRS implementation

There will be a gradual implementation of the ESRS, depending on the size of the company.

Figur 2: Tidslinje for CSRD

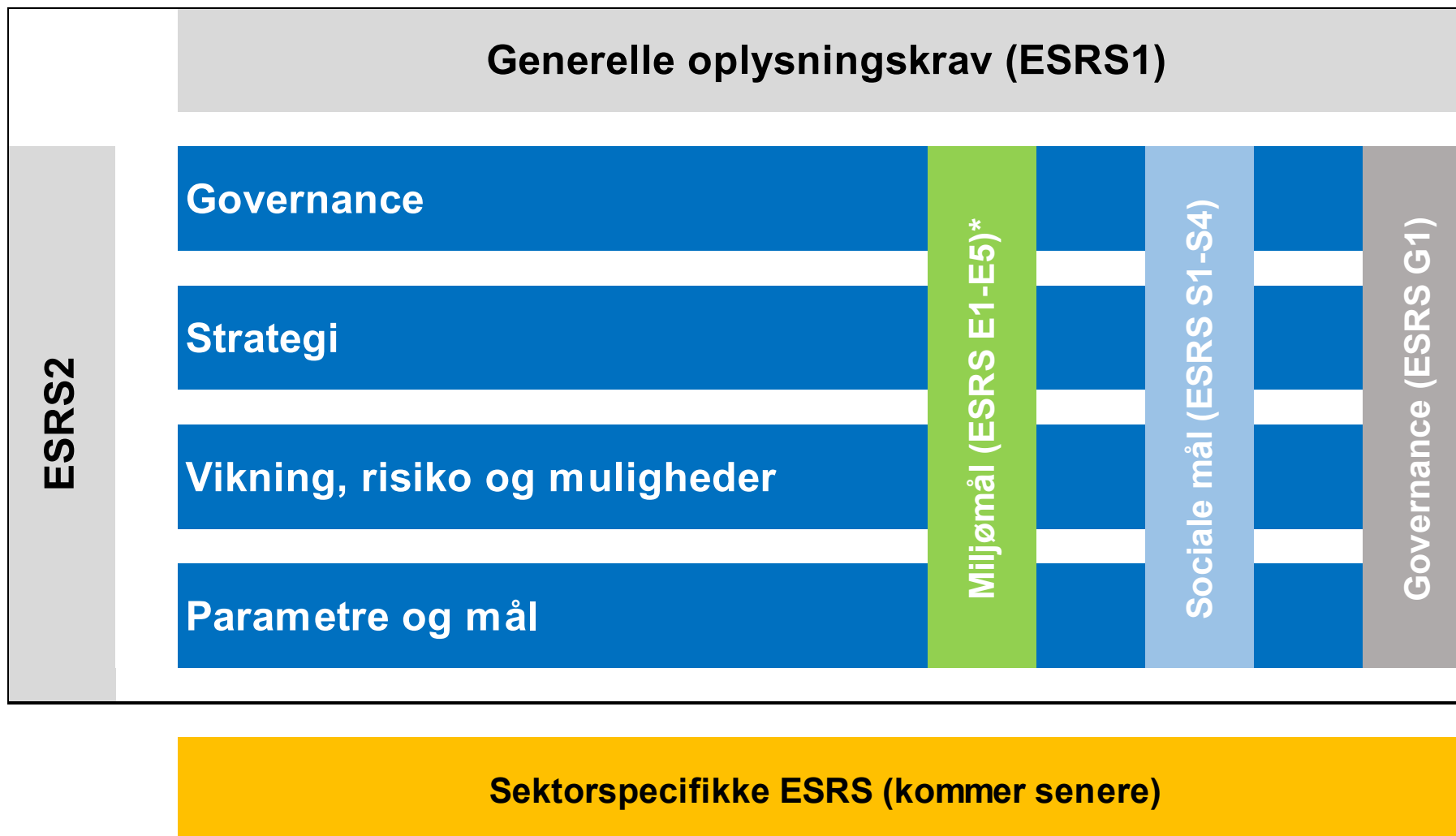
Rapportering i 2025 vedr. regnskabsåret 2024	Rapportering i 2026 vedr. regnskabsåret 2025	Rapportering i 2027 vedr. regnskabsåret 2026	Rapportering i 2029 vedr. regnskabsåret 2028
- Virksomheder, der allerede er omfattet af direktivet om ikke finansiell rapportering (NFRD) - Regnskabsklasse D med over 500 ansatte.	- Store virksomheder, der i øjeblikket ikke er omfattet af direktivet om ikke finansiell rapportering - Regnskabsklasse (store) C, som overskrider to ud af tre kriterier for nettoomsætning (313 mio. kr), balancesum (156 mio. kr.) og antal ansatte (over 250)	Børsnoterede SMV'er med under 250 ansatte undtagen mikrovirksomheder, små og ikke komplekse kreditinstitutter og captive-forsikringsselskaber	Tredjelandsvirksomheder med en nettoomsætning på over 150 mio. i EU, hvis de har mindst ét datterselskab eller en filial i EU, der overstiger visse niveauer.

Kilde: Egen tilvirkning

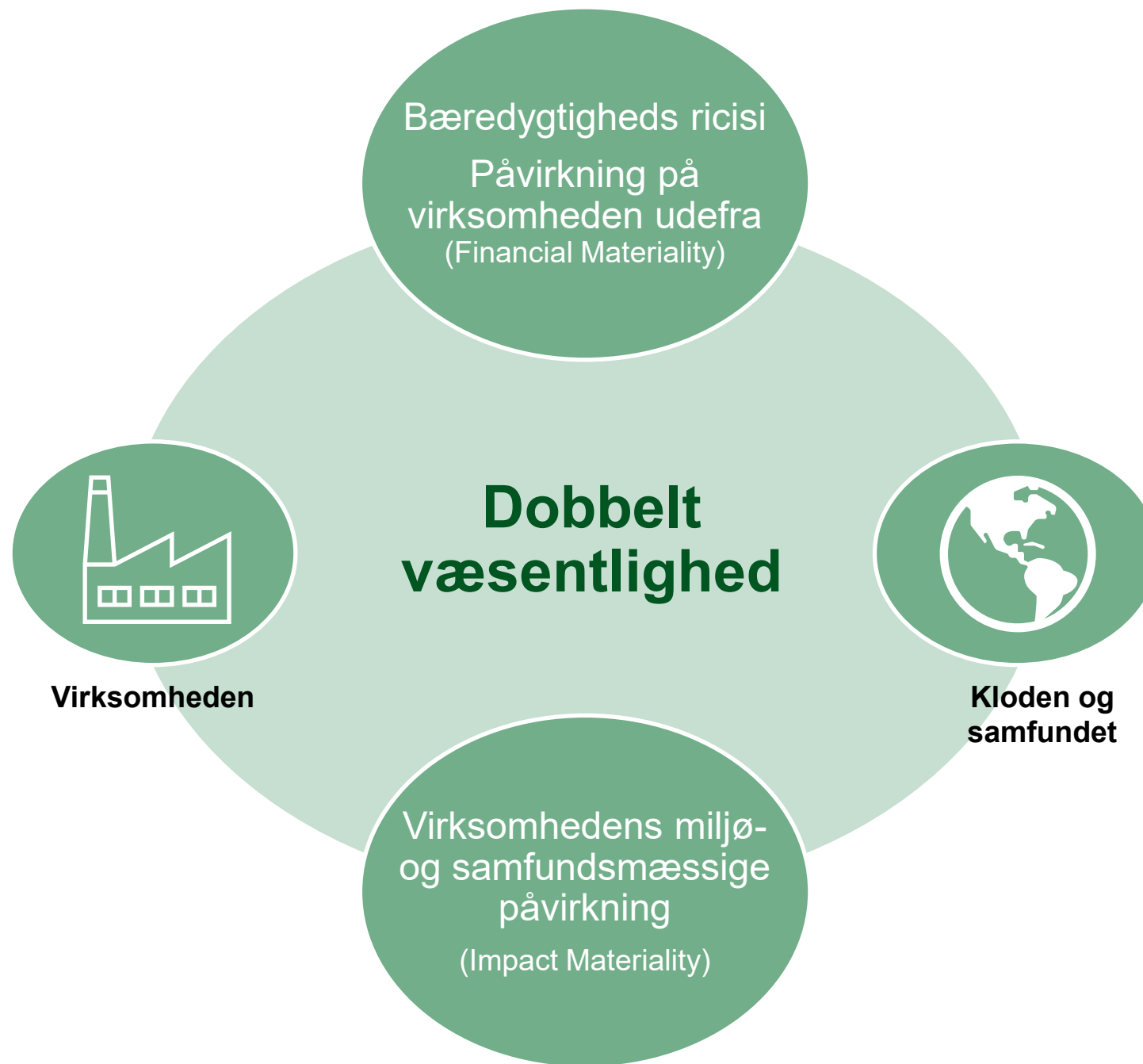

Note! There is also the trickle-down effect of subsidiaries to the above companies being subject to reporting requirements by the parent company.

ESRS, juli 2023

* EU Taksonomi

Politiske målsætninger og forventninger til dobbelt væsentlighed

EU's politiske mål og forventninger til dobbelt væsentlighed omfatter følgende:

1. Bæredygtig økonomisk vækst: EU ønsker at fremme virksomheder og organisationer, der opnår økonomisk vækst på en bæredygtig måde, hvor der tages hensyn til både økonomiske og ikke-økonomiske faktorer.
 2. Reduktion af miljømæssig påvirkning: EU forventer, at virksomheder og organisationer identificerer og reducerer deres miljømæssige påvirkning, herunder reduktion af drivhusgasemissioner, beskyttelse af biodiversitet og bevarelse af naturressourcer.
 3. Sociale og arbejdsmæssige forhold: EU ønsker, at virksomheder og organisationer tager ansvar for at sikre ordentlige arbejdsforhold, respekt for menneskerettigheder og fremme af social inklusion og mangfoldighed.
 4. God ledelse og ansvarlighed: EU forventer, at virksomheder og organisationer har effektive styringsstrukturer, der fremmer gennemsigtighed, ansvarlighed og etisk adfærd.
- Dobbelt væsentlighed er rettet mod at skabe en mere bæredygtig og ansvarlig forretningspraksis i hele EU.

Obligatoriske punkter, november 2022

- Not all of the ESRS disclosures are mandatory, however, in its latest version the EFRAG has defined a list of disclosures that are **mandatory for all companies**, including:

ESRS 2 General disclosures (all disclosures)

- ESRS E1 Climate Change (all disclosures)
- ESRS S1 Own Workforce (disclosures S1-6 Characteristics of the Undertaking's Employees, S1-7 Characteristics of non-employee workers in the undertaking's value chain and S1-8 Collective bargaining converge and social dialogue)
- For companies with over 250 employees, disclosures S1-1 to S1-5 on policies, actions and targets are also required

After a first round of stakeholder feedback, the **EFRAG removed the “rebuttable principle”**, which required that companies provide reasonable and supportable evidence for any disclosures that they exclude.

Obligatoriske punkter, november 2022

- Not all of the ESRS disclosures are mandatory, however in the latest version the EFRAG has defined a list of **mandatory disclosures**, including:
 - ESRS 2 General disclosures
- ESRS E1 Climate Change (all companies)
- ESRS S1 Own Workforce (disclosures on the activities of the Undertaking's Employees, S1-7 Characteristics of the Undertaking's value chain and S1-8 Collective bargaining agreements)
- For companies with significant adverse impacts, disclosures on policies, actions and targets are also mandatory

After a first round of stakeholder feedback, the **EFRAG removed the “rebuttable principle”**, which required that companies provide reasonable and supportable evidence for any disclosures that they exclude.

Obligatoriske punkter, juli 2023

Den 31. juli 2023 har EU-Kommissionen vedtaget de nye European Sustainability Reporting Standards (ESRS).

Standarderne kommer fortsat til at gælde for virksomheder, som er omfattet af CSRD.

I forhold til tidligere udkast er der sket væsentlige ændringer – herunder er de vigtigste:

- Kun ESRS 2 er obligatorisk – alle andre oplysningskrav og målepunkter vurderes ud fra dobbelt væsentlighed.
- Dog skal en virksomhed forklare, hvis den konkluderer, at klimaforandringer ikke er væsentlige. Dette gælder ikke for andre ikke væsentlige oplysningskrav og målepunkter.
- Virksomheder med under 750 medarbejdere kan undlade at oplyse om Scope 3 i det første rapporteringsår.
- Enkelte datapunkter som overgangsplaner for biodiversitet og indikatorer for ”ikke ansatte” bliver frivillige.

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E1 Climate change

November 2022

Table of contents

Objective	5
Interactions with other ESRS	5
Disclosure Requirements	6
ESRS 2 General disclosures	6
Disclosure requirement related to ESRS 2 GOV-3 Integration of sustainability-related performance in incentive schemes	6
Disclosure Requirement E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	6
Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model(s)	7
Disclosure requirement related to ESRS 2 IRO-1 – Description of the processes to identify and assess material climate-related impacts, risks and opportunities	7
Impact, risk and opportunity management	8
Disclosure Requirement E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	8
Disclosure Requirement E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	8
Metrics and targets	9
Disclosure Requirement E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	9
Disclosure Requirement E1-5 – Energy consumption and mix	9
Energy intensity based on net revenue	10
Disclosure Requirement E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	11
GHG intensity based on net revenue	12
Disclosure Requirement E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	13
Disclosure Requirement E1-8 – Internal carbon pricing	14
Disclosure Requirement E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	14
Appendix A: Defined terms	16
Appendix B: Application Requirements	21
Disclosure Requirement E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	21
Disclosure Requirement related to [draft] ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model(s)	22
Disclosure Requirement related to [draft] ESRS 2 IRO-1 Description of the processes to identify and assess material climate-related impacts, risks and opportunities	23
Impact, risk and opportunity management	25
Disclosure Requirement E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	25
Disclosure Requirements E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	25
Metrics and targets	26
Disclosure Requirement E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	26
Disclosure Requirement E1-5 – Energy consumption and mix	29
Energy intensity based on net revenue	30

E1-1 til E1-9

Disclosure Requirements E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	31
GHG intensity based on net revenue	36
Disclosure Requirement E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	37
GHG removals and storage in own operations and the value chain	37
GHG mitigation projects financed through carbon credits	38
Disclosure Requirement E1-8 – Internal carbon pricing	40
Disclosure Requirement E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	40

Målepunkter, processer, politikker og målsætninger i ESRs, november 2022

E (32)		S (32)	G (6)
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation		S1-1 – Policies related to own workforce	G1-1– Corporate culture and business conduct policies
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation		S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts	G1-2 – Management of relationships with suppliers
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation		S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns	G1-3 – Prevention and detection of corruption or bribery
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies		S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions	G1-4 – Confirmed incidents of corruption or bribery
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation		S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	G1-5 – Political influence and lobbying activities
E1-5 – Energy consumption and mix		S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees	G1-6 – Payment practice
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions		S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce	
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits		S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue	
E1-8 – Internal carbon pricing		S1-9 – Diversity indicators	
E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities		S1-10 – Adequate wages	
		S1-11 – Social protection	
E2-1 – Policies related to pollution		S1-12– Persons with disabilities	
E2-2 – Actions and resources related to pollution		S1-13 – Training and skills development indicators	
E2-3 – Targets related to pollution		S1-14 – Health and safety indicators	
E2-4 – Pollution of air, water and soil		S1-15 – Work-life balance indicators	
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern		S1-16 – Compensation indicators (pay gap and total compensation)	
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities		S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts and incidents	
E3-1 – Policies related to water and marine resources		S2-1 – Policies related to value chain workers	
E3-2 – Actions and resources related to water and marine resources		S2-2 – Processes for engaging with value chain workers about impacts	
		S2-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for value chain workers to raise concerns	
E3-3 – Targets related to water and marine resources		S2-4 – Taking action on material impacts on value chain workers, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to value chain workers, and effectiveness of those actions	
E3-4 – Water consumption		S2-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities			
E4-1 – Transition plan on biodiversity and ecosystems		S3-1 – Policies related to affected communities	
E4-2 – Policies related to biodiversity and ecosystems		S3-2 – Processes for engaging with affected communities about impacts	
		S3-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for affected communities to raise concerns	
E4-3 – Actions and resources related to biodiversity and ecosystems		S3-4 – Taking action on material impacts on affected communities, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to affected communities, and effectiveness of those actions	
E4-4 – Targets related to biodiversity and ecosystems		S3-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity and ecosystems change			
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity and ecosystem-related impacts, risks and opportunities			
E5-1 – Policies related to resource use and circular economy		S4-1 – Policies related to consumers and end-users	
E5-2 – Actions and resources related to resource use and circular economy		S4-2 – Processes for engaging with consumers and end-users about impacts	
		S4-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for consumers and end-users to raise concerns	
E5-3 – Targets related to resource use and circular economy		S4-4 – Taking action on material impacts on consumers and end-users, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to consumers and end-users, and effectiveness of those actions	
E5-4 – Resource inflows		S4-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E5-5 – Resource outflows			
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities			

Obligatoriske målepunkter	Obligatoriske målepunkter for virksomheder med mere end 250 medarbejdere	Målepunkter ud fra dobbelt væsentlighed
---------------------------	--	---

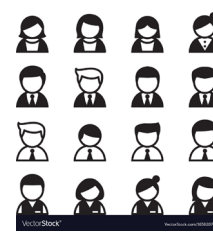
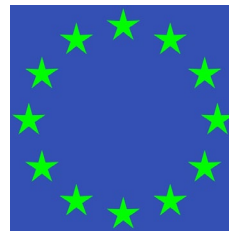
Målepunkter, processer, politikker og målsætninger i ESRs, november 2022

E (32)			S (32)			G (6)		
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation			S1-1 – Policies related to own workforce			G1-1– Corporate culture and business conduct policies		
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation			S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts			G1-2 – Management of relationships with suppliers		
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation			S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns			G1-3 – Prevention and detection of corruption or bribery		
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies			S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions					
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation			S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities					
E1-5 – Energy consumption and mix			S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees					
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total			S1-6 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's value chain					
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation			S1-7 – Collective bargaining coverage and social dialogue					
E1-8 – Internal carbon pricing			S1-8 – Indicators					
E1-9 – Potential financial effects from climate change-related impacts, risks and opportunities								
E2-1 – Policies related to pollution								
E2-2 – Actions and resources related to pollution								
E2-3 – Targets related to pollution								
E2-4 – Pollution of air, water and soil								
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern								
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities								
E3-1 – Policies related to water and marine resources								
E3-2 – Actions and resources related to water and marine resources								
E3-3 – Targets related to water and marine resources								
E3-4 – Water consumption								
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities								
E4-1 – Transition plan on biodiversity								
E4-2 – Policies related to biodiversity								
E4-3 – Actions and resources related to biodiversity								
E4-4 – Targets related to biodiversity								
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity								
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity-related impacts, risks and opportunities								
E5-1 – Policies related to resource use and circular economy			S4-1 – Policies related to consumers and end-users					
E5-2 – Actions and resources related to resource use and circular economy			S4-2 – Processes for engaging with consumers and end-users about impacts					
E5-3 – Targets related to resource use and circular economy			S4-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for consumers and end-users to raise concerns					
E5-4 – Resource inflows			S4-4 – Taking action on material impacts on consumers and end-users, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to consumers and end-users, and effectiveness of those actions					
E5-5 – Resource outflows			S4-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities					
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities								

Obligatoriske målepunkter	Obligatoriske målepunkter for virksomheder med mere end 250 medarbejdere	Målepunkter ud fra dobbelt væsentlighed
---------------------------	--	---

Målepunkter, processer, politikker og målsætninger i ESRS, juli 2023

E (32)	S (32)	G (6)
E1-1 – Omstillingsplan for modvirkning af klimaændringer	S1-1 – Politikker vedrørende egen arbejdsstyrke	G1-1– Virksomhedskultur og politikker for god forretningskik
E1-2 – Politikker vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer	S1-2 – Processer for samarbejde med egne arbejdstagere og arbejdstagerrepræsentanter om virkninger	G1-2 – Forvaltning af forbindelser med leverandører
E1-3 – Foranstaltninger og ressourcer i forbindelse med klimaforandringspolitikker	S1-3 – Processer til afhjælpning af negative virkninger og kanaler, hvor egne arbejdstagere kan give udtryk for bekymring	G1-3 – Forebyggelse og afsløring af korruption og bestikkelse
E1-4 – Mål vedrørende modvirkning af og tilpasning til klimaændringer	S1-4 – Etablering af foranstaltninger vedrørende væsentlige virkninger på egen arbejdsstyrke og tilgange til at afbøde væsentlige risici og forfølge væsentlige muligheder i forbindelse med egen arbejdsstyrke og effektiviteten af disse foranstaltninger	G1-4 – Bekræftede tilfælde af korruption eller bestikkelse
E1-5 – Energiforbrug og -miks	S1-5 – Mål vedrørende håndtering af væsentlige negative virkninger, fremme af positive virkninger og håndtering af væsentlige risici og muligheder	G1-5 – Politisk indflydelse og lobbyvirksomhed
E1-6 – Bruttodrivhusgasemissioner under anvendelsesområde 1, 2, 3 og samlede drivhusgasemissioner	S1-6 – Karakteristika for virksomhedens ansatte	G1-6 – Betalingspraksis
E1-7 – Projekter vedrørende optag af drivhusgasser og modvirkning af drivhusgasemissioner finansieret ved hjælp af CO2-kreditter	S1-7 – Karakteristika for ikkeansatte arbejdstagere i virksomhedens egen arbejdsstyrke	
E1-8 – Intern CO2-prissætning	S1-8 – Kollektive overenskomstforhandlinger og social dialog	
E1-9 – Forventede finansielle virkninger af væsentlige fysiske risici og omstillingsrisici og potentielle klimarelaterede muligheder	S1-9 – Mangfoldighedsparametre	
	S1-10 – Tilstrækkelige lønninger	
E2-1 – Politikker vedrørende forurening	S1-11 – Social beskyttelse	
E2-2 – Foranstaltninger og ressourcer i forbindelse med forurening	S1-12– Personer med handicap	
E2-3 – Mål vedrørende forurening	S1-13 – Parametre for uddannelse og kompetenceudvikling	
E2-4 – Forurening af luft, vand og jord	S1-14 – Sundheds- og sikkerhedsparametre	
E2-5 – Problematiske stoffer og særligt problematiske stoffer	S1-15 – Parametre for balancen mellem arbejdsliv og privatliv	
E2-6 – Forventede finansielle konsekvenser af forureningsrelaterede virkninger, risici og muligheder	S1-16 – Kompensationsparametre (lønforskel og samlet kompensation)	
	S1-17 – Hændelser, klager og alvorlige virkninger på menneskerettighederne	
E3-1 – Politikker vedrørende vand- og havressourcer		
E3-2 – Foranstaltninger og ressourcer i forbindelse med vand- og havressourcer	S2-1 – Politikker vedrørende arbejdstagere i værdikæden	
E3-3 – Mål vedrørende vand- og havressourcer	S2-2 – Processer for samarbejde med arbejdstagere i værdikæden om virkninger	
E3-4 – Vandforbrug	S2-3 – Processer til afhjælpning af negative virkninger og kanaler, hvor egne arbejdstagere kan give udtryk for bekymring	
E3-5 – Forventede finansielle konsekvenser af vand- og havressourcelaterede virkninger, risici og muligheder	S2-4 – Etablering af foranstaltninger vedrørende væsentlige virkninger på arbejdstagere i værdikæden og tilgange til at styre væsentlige risici og forfølge væsentlige muligheder i forbindelse med arbejdstagere i værdikæden og effektiviteten af disse foranstaltninger	
	S2-5 – Mål vedrørende håndtering af væsentlige negative virkninger, fremme af positive virkninger og håndtering af væsentlige risici og muligheder	
E4-1 – Omstillingsplan og hensyntagen til biodiversitet og økosystemer i strategi og forretningsmodel		
E4-2 – Politikker vedrørende biodiversitet og økosystemer	S3-1 – Politikker vedrørende berørte samfund	
E4-3 – Foranstaltninger og ressourcer vedrørende biodiversitet og økosystemer	S3-2 – Processer for samarbejde med berørte samfund om virkninger	
E4-4 – Mål vedrørende biodiversitet og økosystemer	S3-3 – Processer til afhjælpning af negative virkninger og kanaler, hvor berørte samfund kan give udtryk for bekymring	
E4-5 – Konsekvensparametre i forbindelse med biodiversitet og ændringer i økosystemer	S3-4 – Etablering af foranstaltninger vedrørende væsentlige virkninger på berørte samfund og tilgange til at styre væsentlige risici og forfølge væsentlige muligheder i forbindelse med berørte samfund og effektiviteten af disse foranstaltninger	
E4-6 – Forventede finansielle konsekvenser af biodiversitets- og økosystemrelaterede risici og muligheder	S3-5 – Mål vedrørende håndtering af væsentlige negative virkninger, fremme af positive virkninger og håndtering af væsentlige risici og muligheder	
E5-1 – Politikker vedrørende ressourceforbrug og cirkulær økonomi		
E5-2 – Foranstaltninger og ressourcer i forbindelse med ressourceanvendelse og cirkulær økonomi	S4-1 – Politikker vedrørende forbrugere og slutbrugere	
E5-3 – Mål vedrørende ressourceforbrug og cirkulær økonomi	S4-2 – Processer for dialog med forbrugere og slutbrugere om virkninger	
E5-4 – Ressourcecirkulation	S4-3 – Processer til afhjælpning af negative virkninger og kanaler, hvor forbrugere og slutbrugere kan give udtryk for bekymring	
E5-5 – Ressourceudstrømning	S4-4 – Etablering af foranstaltninger vedrørende væsentlige virkninger på forbrugere og slutbrugere og tilgange til at håndtere væsentlige risici og forfølge væsentlige muligheder i forbindelse med forbrugere og slutbrugere samt effektiviteten af disse foranstaltninger	
E5-6 – Forventede finansielle virkninger af ressourceforbrug og virkninger, risici og muligheder i forbindelse med den cirkulære økonomi	S4-5 – Mål vedrørende håndtering af væsentlige negative virkninger, fremme af positive virkninger og håndtering af væsentlige risici og muligheder	

Investorer

CSRD/ESRS

ESG-
data/rapport

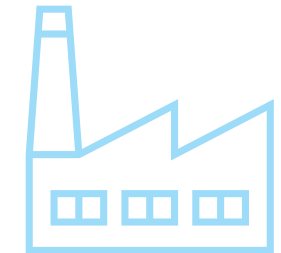
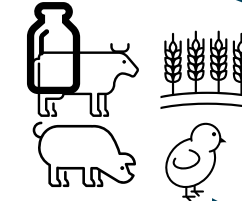
ESG-
data/rapport

ESG-
data/rapport

ESG-
data/rapport

Aftager

Realkredit-/ pengeinstitut

Finansiering

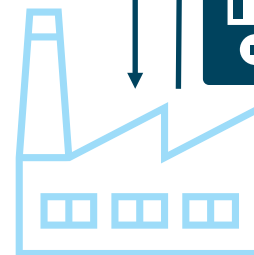
Afregning

ESG-
data/rapport

Afregning

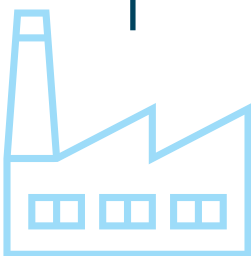

Leverandør

Samarbejde om produktionsforudsætninger

Det nye bulk?

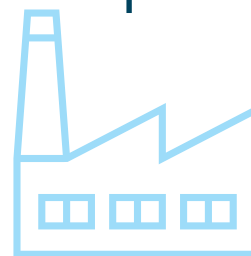
Leverandør

Aftager

Produktionsforudsætninger

Specialproduktion

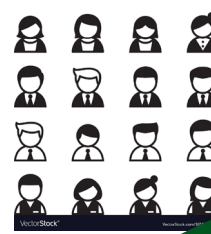

Leverandør

Aftager

Aftager 2

Fælles for modellerne er, at EU Taksonomi, CSRD og ESRS kommer til at sætte rammer for produktionsforudsætningerne i fremtiden.

Investor

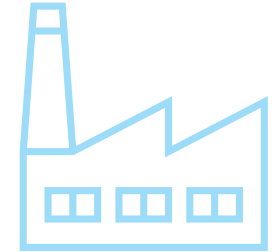
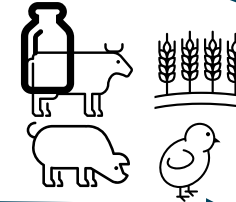
ESG-
data/rapport

CSRD/ESG

ESG-
data/rapport

ESG-
data/rapport

Aftager

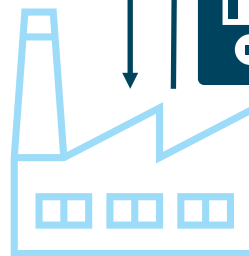

Afregning

ESG-
data/rapport

Afregning

Leverandør

Finansiering

Realkredit

Kan landbrugsvirksomheden blive fravalgt, hvis ikke der rådgives/leveres oplysninger/data iht. de nye rammer for deres interessenter?

ESG-
data/rapport

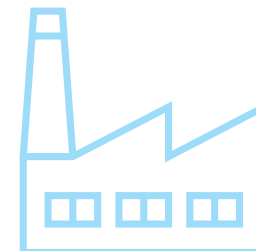
**Hvor er landbrugsvirksomhedens
rolle i værdikæden?
– og hvad vil den kræve af
kompetencer og værktøjer?**

Realkredit-/ pengeinstitut

ESG-
data/rapport

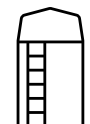

Aftager

Finansiering

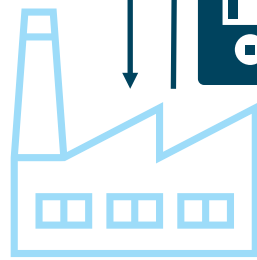
Afregning

ESG-
data/rapport

Afregning

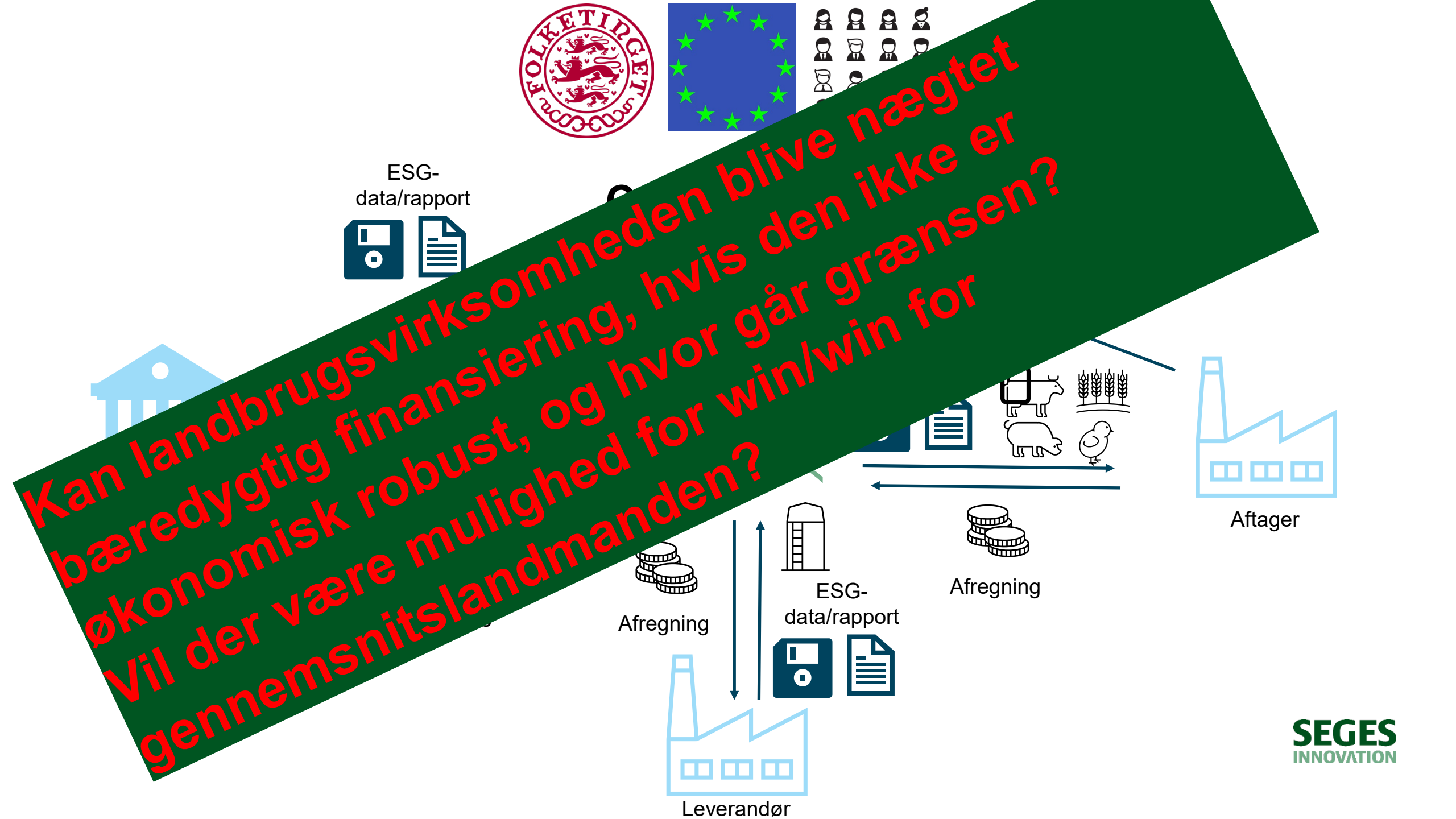

Leverandør

SEGES
INNOVATION

ESG-
data/rapport

(Tiltag fra EU) ESRS – en balancegang

AP4
Finansiell rapportering
Status og fremdrift
Ivan

AP4 - Plan for resten af året

- Der er gennemført eksterne workshops og møder med projektets advisory board, landmænd og rådgivere
- Der er gennemført eksterne interviews af 5 aktører fra den finansielle sektor for at få deres inputs på strategiske nøgletal, som landmanden bør kende og arbejde med
- Udarbejdelse af bruttoliste over finansielle strategiske nøgletal, baseret på inputs fra advisory board, workshops, interviews og møder
- Bruttoliste er kvalificeret op mod bruttoliste fra deskresearch
- Bruttolisten er kvalificeret og kondenseres via interne specialister
 - 1. vigtigt nøgletal - vi har de nødvendige data og modeller
 - 2. vigtigt nøgletal - vi skal finde data/udarbejde modeller i projektet
 - 3. vigtigt nøgletal som vi ikke umiddelbart kan finde data / modeller på
- Der er afholdt et internt møde for at få tegnet rammer, indhold og design af en bæredygtighedsoversigt/økonomisk virksomhedsoverblik
- Der afholdes et internt møde om koblingen mellem de **strategiske nøgletal** vi kan levere og hvordan de skal præsenteres (**nøgletalsrapport**)
- Prioritet 1 + 2 nøgletal kvalificeres via et virtuelt møde med repræsentanter fra landbrugets rådgivere
- Der udarbejdes en strategisk nøgletalsrapport for nogle af de landmænd, der har været med i processen med de kvalificerede nøgletal
- Der afholdes en virtuel workshop med landmænd og evt. deres rådgivere, der har fokus på at kvalificere bæredygtighedsrapporten og drøfte anbefalinger og handlinger, som landmanden kan iværksætte for, at styrke den økonomiske bæredygtighed

Kundesegmenter i forhold til finansiel rapportering

– på tværs af interviews af landbrugets finansielle samarbejdspartnere

- Landmænd der er økonomisk robuste, en velfungerende governance, udvikler og vækster
 - Typisk animalsk produktion som hovedomsætning, men dog få rene plantebrug
 - Agile i forhold til at reagere på udsving i marked og produktion
- Landmænd der konsoliderer
 - Står typisk overfor et ejer-/generationsskifte indenfor de kommende 5-10 år
 - Ofte nedslidningsstrategi, dog nogle der søger at opretholde en velfungerende virksomhed
- Landmænd med lav økonomisk robusthed og svag governance
 - Kæmper hårdt i hverdagen for at holde virksomheden kørende – nogle for overlevelse

Generelt er der et ønske om at flere af landbrugets ejer-/virksomhedsledere har mere fokus og ejerskab til

- **deres finansielle rapportering**
- **indsatser der kan styrke den økonomiske robusthed og virksomhedens governance**
- **opfølgning og eksekvering**

Finansielle målepunkter i den finansielle rapportering

– på tværs af interviews af landbrugets finansielle samarbejdspartnere

- **Afkastningsgrad**
- **Soliditet**
- Gearing
- **Likviditets-generering/-beredskab**
- Afkast på investeringer
- Konsolideringsnulpunkt
- **Følsomhed**
- Afdragsprofil
- **Renterisiko**
- **Aktivklasser**
- Balancestruktur

Virksomhedens robusthed og agilitet i forhold til bæredygtig udvikling

– opsamling på tværs fra interviews af landbrugets finansielle samarbejdspartnere

License to produce

License to obtain sustainable financing

License to supply

Investere i og styrke
E- Miljø

Investere i og styrke
S- Social

Investere i og styrke
G- Governance

Fokus på dobbelt væsentlighed og skarp prioritering i forhold til valg af udviklings-/investeringsområde

En robust og agil virksomhed

- Målt på virksomhedsledelse, risikostyring, lederskab og eksekveringskraft
- vigtig forudsætning for bæredygtig finansiering

Økonomisk robusthed

- fundament for bæredygtig finansiering

Økonomisk robusthed

- Kan fraviges, hvis virksomheden via ny finansiering / bæredygtig investering i governance, produktionsprocesser og/eller produktionsapparat har potentiale til at blive en robust og bæredygtig virksomhed

Strategiske nøgletal vi arbejder videre med

- Rapportering om hvor vi kommer fra, hvor vi er p.t. og hvor vi er på vej hen

Strategiske nøgletal som vi arbejder videre med

- Afkastningsgrad
- Soliditetsgrad
- Gældsrente – gennemsnit
- Egenkapitalens forrentning
- Gearing – nettobærende gæld/resultat af primær drift (før afskrivninger + nettoforpagtning + EU støtte)
- Følsomhedsanalyse
- Likviditet – vi mangleret nøgletal i dag
 - Likviditetsgrad
 - Likviditetsberedskab
 - Generering af likviditet
- Afdragsprofil – hypotetisk afdrags nøgletal
- Aktiv klasser – ikke tydelig nok i regnskabet i dag
 - Jord
 - Bygninger
 - Omsætningsaktiver
- Passiver
 - Gældssammensætning / Gældsanalyse
- Afkast af investeringer (ROI)
- Konsolideringsnulpunkt – på ”primær omsætning”

- **Anbefalinger til kilder, der kan understøtte den finansielle rapportering**
 - Årsrapport
 - Eksternt regnskab
 - Internt regnskab
 - Driftsgrenanalyse
 - Følsomhedsanalyse
 - Budget

Grøn – kan vi hente data på

Gul – arbejder vi på at kunne levere data på

Rød – kan vi ikke hente data på p.t.

Finansielt rapportering opsamling

- Virksomhedsprofil - Strategiske hoved-og nøgletal

Grøn tekst høj prioritet
 Orange tekst
 Rød tekst lav prioritet

Drift	-4	-3	- 2	-1	Status år	+1	+2	+3	+4	+5
Omsætning t.kr.										
Stykomkostninger t.kr.										
Dækningsbidrag t.kr.										
Kontante kapacitetsomkostninger										
Afskrivninger t.kr.										
Nedskrivninger t.kr.										
Kapacitetsomkostninger i alt t.kr.										
Resultat af primær drift t.kr.										
Resultat før finansiering t.kr.										
Finansiering i alt t.kr.										
Resultat efter finansiering t.kr.										
Skat										
Årets resultat										
Normtimer										
Ha. i alt										
Ha. ejet i alt										
Antal dyr – hvilke?										

Finansiell rapportering opsamling

- Virksomhedsprofil - Strategiske hoved-og nøgletal

Grøn tekst høj prioritet
Orange tekst lav prioritet
Rød tekst

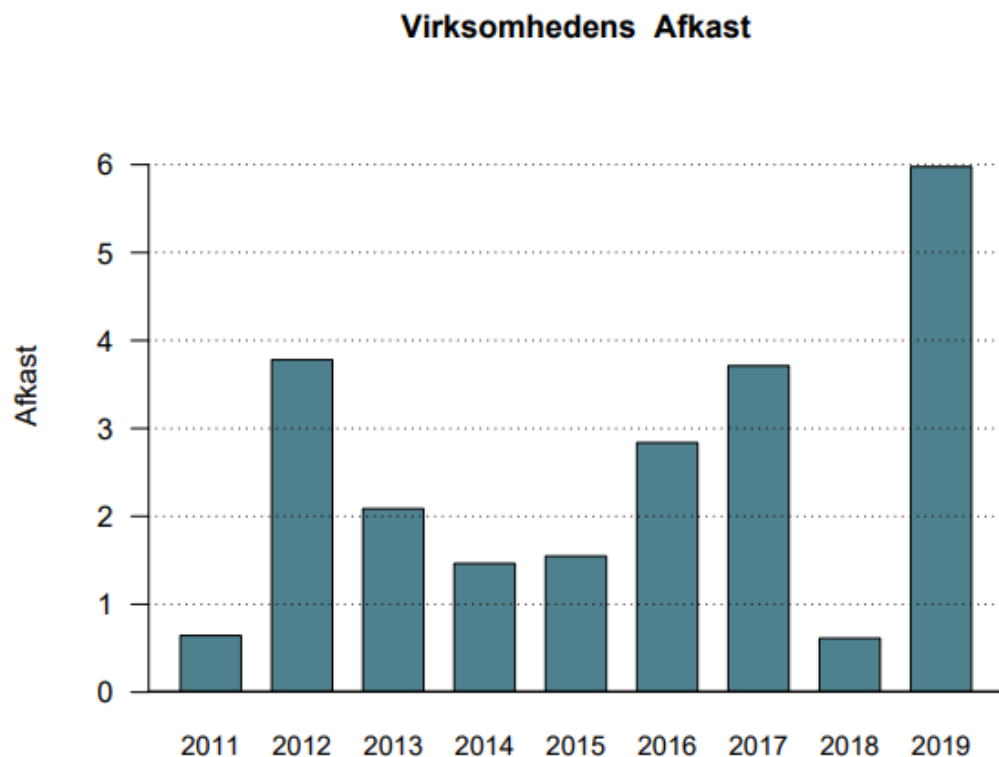
Balance	-4	-3	- 2	-1	Status år	+1	+2	+3	+4	+5
Aktiver i alt t.kr.										
Jord t.kr.										
Bygninger og installationer t.kr.										
Produktionsanlæg og maskiner t.kr.										
Stambesætning t.kr.										
Investeringer t.kr.										
Materielle anlægsaktiver i alt t.kr.										
Finansielle anlægsaktiver t.kr.										
Anlægsaktiver i alt t.kr.										
Råvarer/varer under fremstilling t.kr.										
Handelsbesætning t.kr.										
Varebeholdninger t.kr.										
Tilgodehavender t.kr.										
Likvide beholdninger t.kr.										
Omsætningsaktiver i alt t.kr.										
Egenkapital t.kr.										
Hensatte forpligtelser t.kr.										
Langfristede gældsforpligtelser t.kr.										
Kortfristede gældsforpligtelser t.kr.										
Gældsforpligtelser t.kr.										

Virksomhedens økonomiske situation

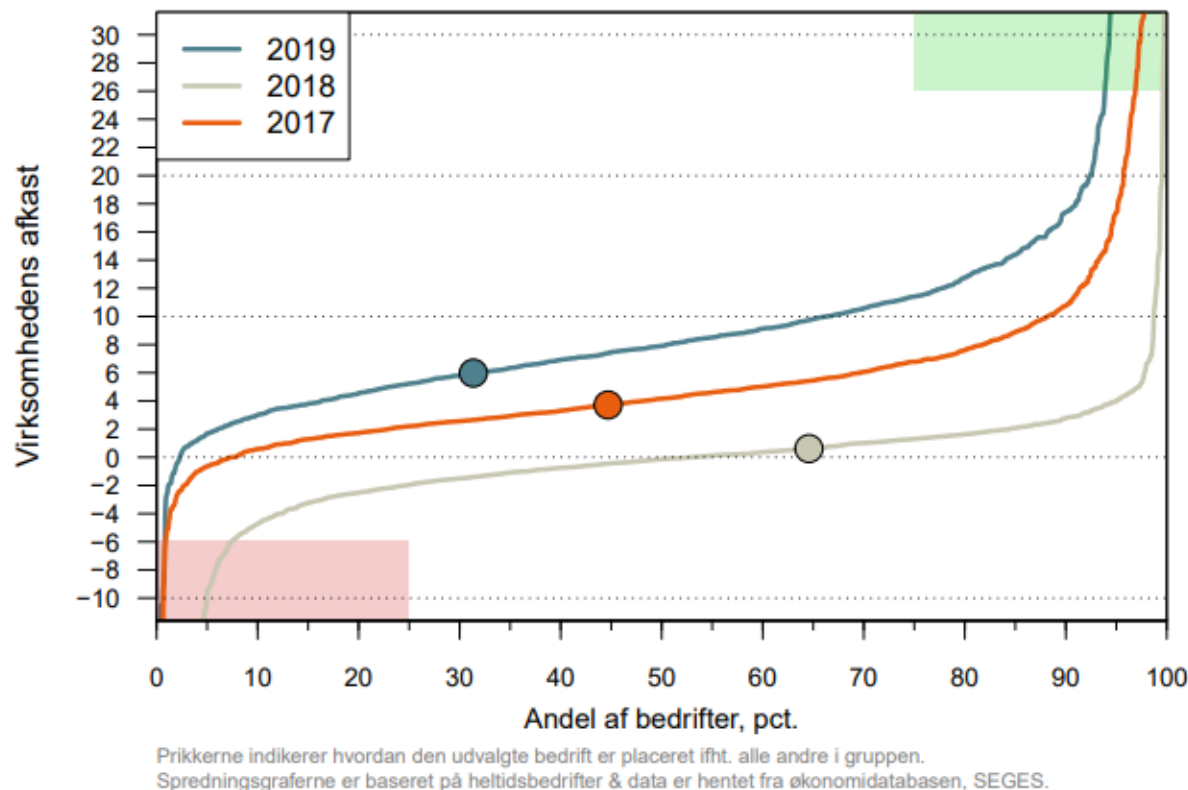
- Strategisk nøgletalsrapport – svineproducent

Præsenteret for Sydlyngens
driftsøkonomer
Kommentar
Super oversigt til strategisk dialog
med landmanden

Figur 1: Virksomhedens afkast de seneste 9 år.

Figur 2: Spredningen over alle svineproducenternes afkast de seneste 3 år.

NEGATIV REJSE

SEGES
INNOVATION

Økonomisk bæredygtighedsoversigt / Finansiell rapportering

- Strategisk fraktil analyse for den samlede virksomhed som værktøj, der omfatter de mest relevante strategiske nøgletal for landmandens arbejde med økonomisk robusthed

Præsenteret for Sydklyngens
driftsøkonomer
Kommentar
Grafen er ikke særlig overskuelig

Malkekvæg, konventionel												
Fraktilanalyse for ejd. 1107 baseret på 603 bedrifter	Egen værdi	Stærk konkurrenceevne							Stort forbedringspotentiale			
Fraktil		5%	10%	25%	33%	40%	50%	60%	67%	75%	90%	95%
Afkastningsgrad	11,7	21,7	18,0	14,6	13,3	12,5	11,4	10,5	9,70	8,80	6,50	4,91
Soliditetsgrad	15,1	51,8	45,4	33,7	30,9	27,8	24,8	21,9	18,9	16,1	8,26	3,22
Virk. overskudsmargin	25,1	41,4	37,9	33,6	32,1	30,8	29,2	27,4	26,1	24,6	19,4	16,3
Nulpunktskonsolidering	1,62	1,24	1,68	2,20	2,39	2,49	2,61	2,74	2,84	2,95	3,22	3,44
Egenkapitalforrentning	84,1	81,7	72,5	54,5	48,6	42,8	34,9	30,1	27,5	24,1	13,6	9,23

Velfungerende governance

- en del af den ikke-finansielle governance rapportering?

”Bløde” finansielle rapporteringsområder – data- og tekstbåret

Rapportering om hvad vi kommer fra, hvor vi er p.t. og hvor vi er på vej hen

Bruttoliste fra vores afdækning i 2023

- **Virksomhedsoverblik, ejerstruktur og forretningsområder**
- Virksomhedens **strategi** og strategiske handlingsplaner
- Virksomhedens **ledelsesmodel** og organisering
- Virksomhedens forretningsmodel
- Virksomhedens **værdikæder**
- Virksomhedens **risikostrategi, risikoledelse og early warnings**
- Virksomhedens **økonomistyring, digitalisering og rapporteringssystem**
- Virksomhedens **sociale kapital**

Bæredygtighed – en stærk business case

- en del af den ikke-finansielle governance rapportering?

POSITIVT OMDØMME OG "LICENCE TO OPERATE" BLANDT INTERESSEENTER

PÅ FORKANT
MED NY
REGULERING

VÆKST,
INNOVATION OG
NYE KUNDER

ADGANG TIL
TALENT OG
ENGAGEMENT

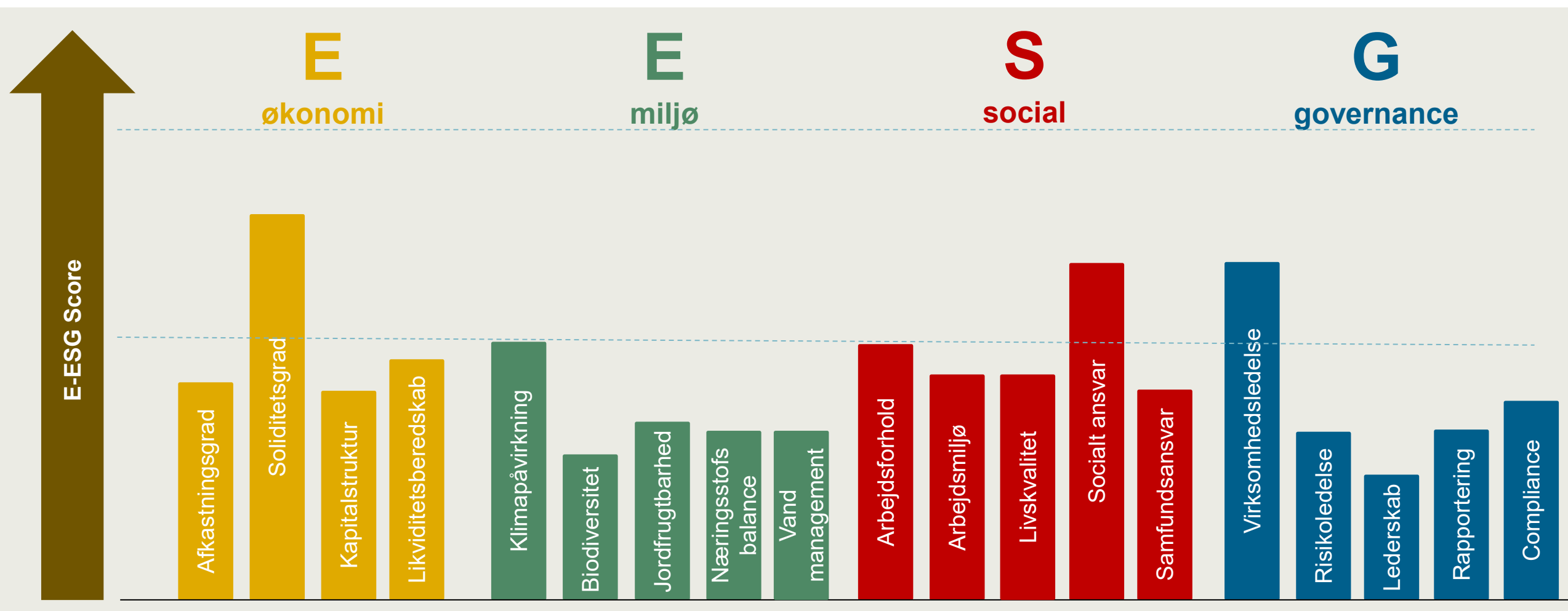
RISIKO-
REDUKTION OG
LAVERE
OMKOSTNINGER

ATTRAKTIV
LEVERANDØR I
VÆRDIKÆDEN

VÆRDI FOR INVESTORER OG ADGANG I TIL GRØN FINANSIERING I BANKEN

Governance – overblik, indsigt, balance og skarp prioritering

- virksomheden som et balanceret og bæredygtigt økosystem

BORDET RUNDT

Refleksion, inputs og kommentarer
til den bæredygtige udvikling i
landbruget

SEGES
INNOVATION

Opsamling

Tusind tak for indsatsen i projekt 7114